

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CVII

П'ЯТНИЦЯ, 15 ВЕРЕСНЯ 2000

ЧИСЛО 37

VOL. CVII

FRIDAY, SEPTEMBER 15, 2000

No. 37

Леонід Кучма виступив на „Зустрічі Тисячоліття“ в Нью-Йорку

Президент України Л. Кучма на „Зустрічі Тисячоліття“ в ООН. Фото УНІАН

6 вересня у Нью-Йорку відкрилася 55 сесія Генеральної Асамблеї ООН, в рамках якої відбулася „Зустріч Тисячоліття“ за участю лідерів 188 держав, присвячена широкому колу питань – від етики біотехнологій до проблем штучного інтелекту. Учасники зустрічі ухвалили підсумковий документ, в якому визначено основні цілі й завдання ООН та світової спільноти на наступні 15 років.

На пленарному засіданні зустрічі виступив Президент України Леонід Кучма. Він сказав, що ядерна зброя як інструмент державної політики непотрібна і безперспективна. Завданнями, які має вирішувати ООН і вся світова спільнота в XXI столітті, є роззброєння і нерозповсюдження ядерної зброї. Він нагадав, що Україна свого часу „зробила беспрецедентний крок, відмовившись від третього у світі ядерного арсеналу“. Український Президент закликав інші держави піти цим же шляхом, підкресливши, що Україна підтримує ідею скликання міжнародної конференції з вироблення шляхів усунення ядерної небезпеки.

Він також нагадав, що Україна ухвалила рішення закрити Чорнобильську атомну станцію до 15 грудня 2000 року, наголосивши, що цей крок дає можливість об'єднати зусилля на всіх

(Закінчення на стор. 2)

15 вересня – відкриття Олімпіади-2000

Дощ – добра прикмета

Олімпійські спортсмени несуть прапор України на церемонії провідів національної збірної на Олімпіяду-2000

Через негоду, безперервний дощ у Києві, офіційні проводи української олімпійської збірної пройшли у четвер під дахом колишнього Жовтневого палацу. Покладання квітів до пам'ятника Т.Г. Шевченкові, свято на майдані Незалежності й салют – ці „номери“ програми провідів наших олімпійських надій відкладені щонайменше до 2002 року, коли відбудуться Зимові ігри.

Офіційна частина пройшла в найкращих традиціях минулого. Були зачитані, чи промовлені без папірців, вітання, побажання.

Прем'єр-міністр

(Закінчення на стор. 16)

Спортивне свято на Союзівці

На Союзівці 2–4 вересня відбулися змагання на першість УСЦАК з тенісу і плавання.

Турнір з тенісу, як і плавацькі змагання в басейні Союзівки, відкрила в суботу передсідник УНС Уляна Дячук. Через хворобу голо-

ви УСЦАК Мирона Стебельського, змагунів вітав його заступник

(Закінчення на стор. 7)

Нагороди переможцям в групі сеньйорів 45 років і вище д-рові Я. Сидоракові (третій справа) і І. Дурбакові вручили Ю. Савчак і У. Дячук. Пропам'ятну нагороду ім. д-ра Володимира Гука вручив З. Сниклик (другий справа).

■ ХТО ЧИТАЄ АРХІВИ КГБ?
Стор. 5

■ І. БАГРЯНИЙ ПРО ЦЕРКВУ
УКРАЇНИ
Стор. 12

■ ВИ НЕ БУЛИ НА ЧЕРВОНОМУ
МОРІ?
Стор. 17

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україну відвідала канадська делегація

КИЇВ.- Питання тісного співробітництва між Україною і Канадою та координації зусиль двох країн на міжнародному рівні в галузі боротьби з нелегальною міграцією, організованою злочинністю, торгівлею людьми було обговорено в Києві у ході робочої візиту канадської делегації на чолі з міністром громадянства та імміграції Елінором Каплан. З 10 по 12 вересня з канадською делегацією зустрічалися і провели переговори міністри юстиції і внутрішніх справ України Сюзанна Станік і Юрій Кравченко, а також голова Державного комітету у справах охорони державного кордону України Борис Олексієнко.

Визначено завдання боротьби з організованою злочинністю

КИЇВ.- Леонід Кучма взяв участь у засіданні Ради керівників органів безпеки і спеціальних служб держав-учасниць СНД, присвяченому боротьбі з організованою злочинністю. В роботі Ради взяли участь делегації 11 країн. В центрі уваги – питання протидії нелегальній міграції, комп'ютерним злочинам і боротьба з контрабандою наркотиків.

Місія МВФ прибула в Україну

КИЇВ.- 11 вересня розпочала роботу місія Міжнародного валютного фонду, очолювана Джуліаном Беренгаутом. Вона має дати оцінку стану реформ і виконання Україною обов'язкових

умов для відновлення програми розширеного кредитування. Ця оцінка стане вирішальною, коли Рада директорів МВФ наприкінці вересня прийматиме остаточне рішення щодо відновлення кредитування.

Американські фахівці шукають причин епідемії

КИЇВ.- Україна запросила науковців зі США для з'ясування, спільно з українськими колегами, причин масового захворювання на токсикодермію у п'яти селах Первомайського району Миколаївської області. Загальна кількість постраждалих, починаючи з червня, становить 410 чоловік. Експерти розглядають дві головні версії спалаху токсикодермії – забруднення ґрунту ракетним паливом та надмірне використання добрив. Однак жодна з цих версій остаточно не підтверджена фахівцями.

Українці хочуть до Європи

КИЇВ.- Переважна більшість представників влади України скептично оцінюють ставлення країн Європейського Союзу до нашої держави як до можливого члена цього угруповання. 48 відс. з них вважають, що там ставляться до України як до держави, яка не має перспектив вступу до ЕС, 36 відсотків переконані, що серед країн ЕС переважає байдуже ставлення до України. Натомість ставлення українського населення до цієї проблеми більш оптимістичне. Майже половина опитаних (48 відс.) вважає, що ЕС зацікавлений у вступі України до цієї організації.

Італійські опікуни львівської оркестри

ЛЬВІВ.- Італійська компанія "Merloni Elettrodomestici" взяла опіку над Львівською симфонічною оркестрою. Презентація цього проєкту збіглася з відкриттям концертного сезону оркестри у Львові, яким у цей день провадив диригент із Сан-Франциско Рікардо Капассо. Під час презентації він зазначив, що ця симфонічна оркестра є однією з найкращих в Європі.

У металобрухт уже йдуть і гарматні набой

РІВНЕ.- Через виснаження "запасів" кольорових металів на промислових підприємствах, групи правопорушників нищпорять по військових полігонах, викопуючи і здаючи на приймальні пункти боеприпаси. Нещодавно в Іллічівському порту в брухті, привезеному однією з рівненських фірм, було виявлено 90 гарматних набой, із яких шість – у вибухонебезпечному стані.

Меч для кращого лицаря

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ.- У приміщенні міської ради виставлено для оглядин середньовічний меч, виготовлений у місцевій реставраційній майстерні, де розгадали таємницю середньовічної технології. Фінансував виготовлення меча Елдріж, мер міста Атенс, Джорджія, США. Меч буде вручено переможцю лицарського турніру, що відбудеться 16 вересня у Старій фортеці.

ДІНАУ, УНІАН

ТІЛЬКИ ФАКТ

17-19 вересня на запрошення Президента Л. Кучми відвідає Україну генеральний директор ЮНЕСКО Коїширо Мацуура.

Президент Леонід Кучма наклав вето і повернув до Верховної Ради 42 закони із 153, ухвалені парламентом протягом п'ятої сесії і надісланих до Президента.

Прогресивна соціалістична партія України вирішила підтримати ініціативу народного депутата України В. Марченка про дострокове складення повноважень Президентом України Леонідом Кучмою, і з цією метою 29 жовтня провести Всеукраїнську акцію.

До 21 вересня в Криму відбуватимуться військові навчання "Козацький степ-2000" з участю військовиків з Великої Британії (сотня морських піхотинців, 130 осіб) та Польщі (аеромобільна сотня, 70 осіб). У маневрах також беруть участь 5 кораблів і суден (4 від України та 1 від Великої Британії).

Під час міжурядових консультацій, які почалися у Міністерстві економічного розвитку і торгівлі Росії, українські юристи мають намір оскаржити заяву Росії про значні збитки, завдані російським металургам з боку України внаслідок експорту сталевих труб.

Керівництво Національної радіокомпанії України відмовляється від проведення прямих трансляцій пленарних засідань Верховної Ради України, пояснюючи це їх великими обсягами та непомірними каральними санкціями, якщо зняти з ефіру рекламні бльоки.

Л. Кучма виступив...

(Закінчення зі стор. 1)

рівнях – національному, регіональному та міжнародному, у розв'язанні соціально-економічних і екологічних проблем, що впливають на мир і безпеку як окремих країн, так і всього людства.

З ініціативи України на сесії Генеральної Асамблеї ООН ухвалено рішення провести у травні 2001 року в Нью-Йорку спеціальну сесію з проблем СНІДу. Як повідомив постійний представник України при ООН Володимир Єльченко, ініціативу України в ООН спочатку не сприймали (так само, як і ідею провести в рамках „Зустрічі Тисячоліття“ ООН засідання Ради безпеки ООН). Однак на останньому засіданні, що відбулося 5 вересня, за пропозицію провести спеціальну сесію з проблем СНІДу проголосували 88 країн світу, в тому числі й США.

Президент Л. Кучма загалом провів у Нью-Йорку близько трьох десятків двосторонніх зустрічей, у тому числі з Генеральним секретарем ООН Кофі Аннаном, лідером Палестинської Автономії Ясіром Арафатом, прем'єр-міністром Ізраїлю Ехудом Баракком та лідерами іншими країн. 8 вересня Леонід Кучма повернувся до Києва.

„Зустріч Тисячоліття“ не обійшлася без дипломатичного скандалу. Президент Білорусі Олек-

сандр Лукашенко виступив перед учасниками асамблеї з промовою, в якій вказав на роль ООН у встановленні справедлившого світового порядку. При цьому білоруський лідер, повноваження якого визнані далеко не всіма членами Організації Об'єднаних Націй, звинуватив „деякі сили“ в намаганні зробити ООН інструментом для досягнення своїх цілей.

О. Лукашенко не назвав жодної конкретної країни, однак його виступ містив прямі звинувачення на адресу НАТО у зв'язку з військовою операцією в Югославії. В кінці своєї промови він усе ж визнав, що, незважаючи на неефективність Ради Безпеки ООН у розв'язанні локальних конфліктів, ООН – все ж організація справедлива, і білоруський народ вніс в її становлення більш ніж вагомий внесок. Після цього Президент і вся делегація Білорусі достроково залишила „Зустріч Тисячоліття“. У кулуарах асамблеї поширювалися чутки, що причина демаршу білоруської делегації в тому, що Президента Білорусі не запросили на офіційне прийняття з нагоди відкриття зустрічі. Анонімні джерела в ООН стверджують, що прізвище білоруського лідера викреслив зі списку запрошених особисто президент США Білл Клінтон. Однак офіційного підтвердження цьому немає, і білоруська делегація також не зробила жодної заяви.

За інформаціями УНІАН і ДІНАУ

Курс валют НБУ на 15 вересня

1 долар США	- 5.44 гр.
1 євро	- 4.83 гр.
1 німецька марка	- 2.47 гр.
1 рубль Росії	- 0.20 гр.

Аварія біля Севастополя

Російське суховантажне судно "Хильда", що йшло під мальтійським прапором, у суботу, 9 вересня, о 04 год 40 хв. ранку, сіло на міліну поблизу Севастополя і зазнало пошкодження – утворилося дві пробоїни.

Згідно з інформацією Міністерства надзвичайних ситуацій (МНС), ведуться переговори щодо обстеження судна водолазами та його ремонту.

Це вже третє судно за останні два роки, яке зазнає аварії в цьому районі Чорного моря.

Світлину надало МНС

З останньої пошти

Чи бракує газу в Україні?

Часопис „Business Central Europe“ опублікував аналіз використання газу в Україні, з якої видно, що Росія забезпечує дві третини українських потреб у газі. Половина газу поставляється на оплату коштів транзиту російського газу до Європи.

За другу половину поставленого газу Україна заборгувала Росії і тепер сплачує борг стратегічними бомбардувальниками, здатними переносити ядерну зброю. Проте Україна пообіцяла США знищити ці бомбардувальники до 2002 року, на що мала дістати 13 млн. доларів. Росія ж „списала“ з України за 11 літаків і 700 ракетних зарядів 285 млн. доларів.

Газу не бракує, проте є проблемою марнотратство газу в Україні, котре стало продовженням господарської практики СРСР. Тепер Україна посідає шосте місце у світі за споживанням газу, випереджаючи навіть промислову Німеччину. Закордонні ж інвестори не поспішають до участі в перебудові української енергетики.

МІЖНАРОДНИЙ ОГЛЯД

Новий Чорнобиль загрожує з Росії

Перший «в'язень совісті» режиму В. Путіна

У вересні знову має стати перед судом колишній капітан Військово-морських сил Росії 45-річний Олександр Нікітін, звинувачуваний у державній зраді і розкритті державних таємниць. Йому загрожує позбавлення волі на термін до 20 років. Організація «Міжнародна амністія» назвала Нікітіна першим «в'язнем совісті» в «демократичній Росії», а висуnutí проти нього звинувачення – політичними.

У чому полягає «державна зрада» колишнього моряка? Чотири роки тому Нікітін підготував для „Белтону“, норвезької організації з охорони навколишнього середовища, аналізу катастрофічного стану виведених з ужитку російських підводних човнів з ядерними установками. Вони перебувають просто неба поблизу житлових поселень, забруднюють середовище непереробленими рештками ядерного палива і загрожують екології усієї планети. Дізнавшись про потенційний Чорнобиль на півночі Росії, Велика Британія запропонувала фінансову допомогу для усунення загрози. Натомість Олександра Нікітіна було заарештовано і він близько року перебував у слідчому ізоляторі. Пізніше його, зважаючи на протести громадськості, випустили з в'язниці «з огляду на користь слідства», але заборонили виїздити з Санкт-Петербурга. Прокуратура за матеріалами служби безпеки збрала проти моряка 8 актів звинувачення, діючи за радянським правилом: «був би в'язень, а стаття для його осудження знайдеться».

Проте у нинішній Росії колишній КГБ у вигляді Федеральної служби безпеки (ФСБ) вже не має такого впливу на суди, як раніше, і у жовтні 1998 року суд відклав розгляд справи Нікітіна через відсутність переконливих доказів. Закони Росії не вважають державною таємницею проблеми, пов'язані з безпекою і здоров'ям населення і навіть накладають на громадян обов'язок порушувати такі справи в ім'я відвернення лиха.

У заяві «Міжнародної амністії» говориться, що ФСБ в ході слідства проти Нікітіна систематично порушувала норми російського і міжнародного права. ФСБ не прагне встановити істину шляхом судового розгляду, а хоче лише покарати неслуха. Рішення суду від жовтня 1998 року підтримав апеляційний суд в лютому 1999 року, але не припинив справу, а тільки

зажадав доповнення звинувачень. ФСБ, не маючи жодних нових фактів, «відредагувала» звинувачення і зажадала надзвичайного перегляду справи. Він має відбутися у вересні.

Для російської служби безпеки справа О. Нікітіна набрала престижного значення: програти її – означатиме показати світові, що в Росії тривають переслідування за свободу слова у край важливих для людства питаннях. Осудження Нікітіна за «державну зраду» дозволить залякати тих росіян, які знають правду не лише про непризволяще залишені біля моря ядерні підводні кораблі, а й про причини загибелі «Курска». За нового президента служба безпеки переживає відродження. Адже сам він – комуніст в третьому поколінні, вихований з молодих літ у горнилі КГБ. Одним з перших його рішень був дозвіл ФСБ набирати таємних конфідентів. Далі розпрядженням ч. 130 Міністерства юстиції було дозволено телефонне підслуховування і контролю електронної пошти. Спроби зробити таємницею катастрофу «Курска», геноцид у Чечні є продовженням старого курсу. Прикладом брехні став і випадок, коли матері загиблого моряка на очах громади з порушенням усіх медичних правил, через одяг, зробили «заспокоюючу» ін'єкцію, пояснюючи світові це приховання правди життя благом самої жінки. Якщо у вересні О. Нікітін буде осуджений згідно з вимогами державних органів, влада Росії може опинитися перед міжнародним звинуваченням у порушенні прав людини.

Тим часом судовий двобій Нікітіна і Кремля не повинен відвертати увагу громадськості від проблеми, з якої він почався: уся російська північ довкола Мурманська і Нової Землі захарашена смертоносним металевим брухтом, який загрожує здоров'ю населення не лише скандинавських держав, а усіх інших, зокрема й України. Вихід ядерної отрути в океані нікого не обійде.

Після катастрофи «Курска» міжнародна громадськість має право зажадати ревізії не лише корабельних цвинтарів Росії, а й стану діючих кораблів, які створюють загрозу ядерної небезпеки. До голосу Олександра Нікітіна мають приєднатися усі, кому не байдужа наша планета.

Л.Х.

Родинам українських підводників з «Курска» допомагає Україна

Родини двох загиблих на російському підводному човні «Курск» уродженців Сумщини – глухівчанина Олексія Станкевича та В'ячеслава Безсокирного із міста Ворожби, Білопільського району отримали від місцевого керівництва по 400 грн. кожна. Ще 2 тисячі грн. вони отримали від обласної влади. Не залишаться без допомоги родини загиблих моряків і надалі: якщо «Курск» буде піднято з дна Баренцевого моря, місцева

влада виділить кошти для поховання О. Станкевича та В. Безсокирного. Можуть члени їхніх сімей розраховувати на медичне забезпечення, а також на кошти, які зараз надходять від місцевих жителів. Ось-ось будуть виплачені батькам Станкевича та Безсокирного і ті 5 тис. грн., які вони мають отримати згідно з відповідним указом Президента України.

Сергій Ханін, «День».

АМЕРИКА І СВІТ

Американські репортери працюватимуть на Кубі

ЧИКАГО. – Американські газети „Чикаго Трібюн“ і „Даллас Морнінг“ отримали дозвіл відкрити свої кореспондентські бюро на Кубі. Це сталося вперше від початку 60-их років. Феліпе Перез Рокве, міністер закордонних справ Куби, повідомив засоби масової інформації, що дозвіл на відкриття згаданих бюро дано на зустрічі в Організації Об'єднаних Націй, де перебував президент Куби Фідель Кастро на „Зустрічі Тисячоліття“. За останні чотири роки з американських інформаційних агентств мали дозвіл працювати на Кубі тільки Асошіейтед Пресс і телевізійна мережа Сі-Ен-Ен. Інші американські журналісти могли тільки епізодично відвідувати Кубу, проти котрої вже 38 років діє економічне ембарго США.

Звіт експертів уможливить скасування санкцій проти Австрії

ПАРИЖ. – Група експертів минулого тижня позитивно оцінила дотримання людських прав і в цілому політичне життя в Австрії, чим дала можливість Європейському Союзові скасувати дипломатичні санкції, встановлені в січні після того, як Австрія дозволила крайньо-правій партії увійти до державного уряду. У звіті також сказано, що санкції були неконструктивними і ще більше зміцнили позиції австрійських противників Європейського Союзу. Крім того, у звіті дано високу оцінку австрійському уряду та підкреслено, що меншини, біженці та емігранти користуються усіма необхідними правами в Австрії не в меншій мірі, ніж у будь-якій із 15 країн членів ЕС. Свій звіт експерти передали президентові Франції Ж. Шіракові, котрий тепер є ротаційним президентом ЕС.

Проголошення незалежної Палестини відкладено

ВАШІНГТОН. – США мають намір всіляко підтримувати зусилля Ізраїлю і палестинців щодо досягнення близькосхідного врегулювання. Про це заявив офіційний представник Білого дому П. Дж. Кровлі після того, як тут стало відомо про рішення Центральної ради Організації Визволення Палестини перенести щонайменше на два місяці проголошення незалежної палестинської держави. Відзначивши, що для досягнення остаточного врегулювання обом сторонам доведеться пройти „складний шлях“, П. Дж.Кровлі сказав, що переговори між ізраїльтянами і палестинцями можуть бути поновлені „вже цього тижня“.

Загибель підводного човна „Курск“ змусила В. Путіна шукати допомоги

МОСКВА. – Втративши ядерний підводний човен „Курск“ з 118 членами залоги, президент Росії Володимир Путін розпочав консультації з керівниками інших держав щодо договору між країнами, котрі мають підводні човни, про міжнародну допомогу під час аварій. Пропозиції походять від комі-

сії, що досліджує причини аварії „Курска“ у Баренцевому морі. Котра сталася 12 серпня. Ці пропозиції В. Путін обговорював з іншими провідниками держав на „Зустрічі Тисячоліття“ в ООН у Нью-Йорку. Російська ініціатива є спробою припинити обурення західного світу з приводу впертого небажання Росії вдатися за допомогою до інших країн у порятунку „Курска“.

Закінчилася „Зустріч Тисячоліття“ в ООН

НЬЮ-ЙОРК. – Вечором у п'ятницю, 8 вересня, після п'ятих днів інтенсивної праці – доповідей, зустрічей, дискусій – досі найбільший збір керівників майже всіх країн світу закінчився спробою узгодження на наступне тисячоліття цілей та спільних заходів. Понад 150 провідників держав намагалися узгодити вимоги есесвітньої демократії, норми законодавства і людських прав, включно з рівноправ'ям жінок і вимогою бідних країн краще врівноважувати світову економіку з метою досягнення більшої користі від зростання глобалізації. „Ми робитимемо все можливе, щоб ООН стала ефективнішим інструментом у здійсненні всіх цих першочергових справ“, говориться у кінцевій декларації зустрічі.

Скептичність та недовіра – ще перед виборами

БЕЛГРАД, Югославія. – Воїслава Костуніцу, за фахом конституційного адвоката, у 1974 році було звільнено з правничого факультету Белградського університету, де він викладав право, за те, що він боронив професора, ув'язненого за критику уряду. Коли у 1989 році новий керівник Слободан Мілошевіч, щоб прихилити до себе науковців і інтелігенцію, запропонував поновити їх на посадах, В. Костуніца був єдиним, який відмовився. Будучи поміркованим націоналістом, антикомуністом і демократом, 56-річний В. Костуніца пробує перемогти С. Мілошевіча у виборах на посаду президента Югославії. Судячи з опитувань, він – найповажніший супротивник С. Мілошевича. За цими виборами дуже уважно слідкують Вашингтон і НАТО. С. Мілошевіч, звинувачений у воєнних злочинах, розцінює вибори як метод боротьби за політичне виживання, тому, на думку В. Костуніца, може вдатися до фальсифікування їх підсумків. Намір С. Мілошевіча залишитись при владі посилює скептичні настрої населення.

Візовий режим на кордоні Росії з Естонією

ТАЛІН, Естонія. – Візовий режим почав діяти на російсько-естонському кордоні. Скасовано дозвіл мешканцям суміжних територій перетинати кордон за попередньо складеними списками. Ініціатором запровадження візового режиму є Естонія. Він повністю відповідає вимогам Шенгенських угод, що діють на території країн-членів Європейського Союзу, членом якого Естонія має намір стати в майбутньому

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видав Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу -
відповідно \$40.00 і \$25.00. В Україну, Європу й Австралію \$50
(авіапоштою - \$160, в Австралію - \$175). За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Дописи, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції.
Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати
надіслані матеріали.

Головний редактор - Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Частюк, Верстка - Павло Стокотельний;
Реклама - Марія Осціславська; Адміністратор - Володимир Гончарик.

Нова спокуса телебачення

Чимало читачів „Свободи” були свідками появи телебачення, яке прийшло в людські житла з дивовижними „живими” картинками світових подій, принесло в домашній затишок кіно і театр, стадіони і далекі країни. Пізнавальна і виховна роля телебачення видавалася безсумнівною. Але минув певний час і глядачі, передовсім виховники молоді, зауважили, що телеекран має й інший вплив на людей. З'ясувалося, що телевізійні передачі не лише допомагають пізнавати історію, подорожувати, знайомитися з переживаннями літературних персонажів, а й спрощують ставлення до тих проявів людського життя, котрі ще недавно вважалися дуже інтимними або й осудливими. Нова хвиля такої спокуси не налетіла штормом, вона поступово перекочувалася через людські пороги. Екранізація історичних романів вимагала показу смертей у бою, тортур, які гартували дух подвижників, а кохання, крім потаємних зітхань і нічних серенад, мало більш інтимну частину, яку глядачеві дуже кортіло побачити. В людській душі, як відомо, є темний закуток, в якому прагне оселитися спокуса. Особливо, коли душа перебуває в тілі молодої, недосвідченої, хиткої до спокус людини. Бійка на екрані завжди виглядає привабливіше, ніж у житті, тому що телегерой усіх перемагає, а глядачеві ніщо не загрожує... Хочеться й собі спробувати. Щоправда, умудрені досвідом батьки, вчителі і служителі церкви нагадують про згубність спокус, але хіба ж молодь зважає на такі застереження?

Згубний вплив телебачення на молодь вже став очевидним. Але гра акторів почала знеохочувати глядача, якому хотілося чогось особливого, реального. І телебачення заходилося сприяти цій спокусливій жазі. Першими відкрили цей потаємний потяг до підглядання автори численних ток-шоу, котрі почали добирати співрозмовників надто нетипових, але охочих до відвертості. Тест, який має інтимні взаємини з невісткою. Мама, яка поспішає на побачення з сердечним приятелем дочки. Ревниве кохання двох парубків... Усе більше глядачів вмикає ці передачі, навіть не замислюючись над тим, що чейже соромно вивертати найпотаємніше і насолоджуватися ним.

Наступним кроком телебачення стали сюжети з підгляданням людей, які потрапили у незвичайні обставини. Одних великою групою зачинили в приміщенні, оснащеному багатьма телекамерами. Інших висадили на безлюдний острів, теж телефікований... Їхні переживання, можливо, були б цікавими, коли б телебачення не оголосило про величезні нагороди для тих, хто витримає екстремальні умови. Отже, люди були захоплені до боротьби за виживання, щоб відтиснути від мільйона доларів морально чи фізично слабших. Їхня поведінка, котру за інших обставин можна було б назвати підлотою, сприймається як приклад винахідливості і прямоти на шляху до збагачення. Це - лотерея життя, у якій треба викинути з човна рівного собі. Звісно, телебачення не ставить за мету руйнування чеснот, які перейшли до дітей від дідів і батьків, але воно має велетенські прибутки від реклами, яка монтується у найпривабливіші передачі. Таким шляхом утверджується осудливе...

Одна з американських телекомпаній невдовзі випустить на екрани нову програму, у якій вбивці, гвалтівники, інші кримінальні злочинці даватимуть свідчення прокурорам і слідчим. Їхні шокуючі розповіді супроводжуватиме показ документальних сюжетів. Можливо, найжорстокіші сцени будуть з них вилучені, але залишеного буде достатньо для хворобливого збудження уяви. У першій програмі очікується показ вбивства прикутого до візка інваліда, четвертування трупа та інші сюжети, не зіграні акторами, а узяті з життя.

Телевізор має таку особливість, що його можна вимкнути.

Чи не краще зробити це заздалегідь?

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про листи з України

Скільки їх прилітає до нас з батьківщини, і які вони різні змістом і настроєм! Колись ми чекали на них особливо довго та дуже ними дорожили. Це „колись” було в роки суворих перевірок, тайних передач та читання поміж рядками.

А відтак прийшов пропам'ятний 1991 рік і незабутній день 24 серпня що сколихнув кожним українцем і в діаспорі, і в батьківщині, а з тим вільне, відверте, шире і радісне листування між „ними” і „нами”.

Летіли ці радісні листи з України, повні надій, нових переживань, нових думок. У мене усі вони збереглися, немов справжній скарб, який не хочеться втратити і який паки і паки береться в руки. Переглядаю їх завжди з тим самим зворушенням, переплетеним зі сумом. Бо як тут не сумувати читаючи тепер сповнені тільки надією та радістю листи, що пливли від найближчої, рідної людини, з якою доля розлучила на довгі роки советської окупації. Чи не сповнюють ще й сьогодні зворушенням такі рядки: „Свобода! Евфорія! Радість без меж, і на цей раз сльози, але сльози невимовного щастя, радості і гордості! Що вкінці Бог дав нам усім можливість таки на весь світ сказати: ми, дочки і сини України, маємо нарешті свою власну хату, аби не думав ніхто вже ніколи, що одна частина є на ласкавім хлібі у своїй хаті, а друга „льокаторами” по чужих хатах у всьому світі. Маємо хату! Бідну, обдерту, а таки свою. Тепер вже ніхто не зможе нам виткнути, що з ласки тримає нас в приймах. Я гадаю, що в цей перший день було чути, як над континентами перестукуються наші українські серця. В надії, а відтак у шаленій радості - Україна вільна! Вислухав Бог нашої спільної всеукраїнської молитви, а видно, що була вона палка і щира, то зглянувся над нами всіма і таки дав нам волю. Аби ми її тепер втримали і не знищили. Головне, щоб Пан Біг не розгнівався на нас і не рік: „Волю дісталисте, а розум і

любов шукайте поміж собою”...

Читаю ці перші сповнені такою радістю листи знову і знову, та не знаю - радіти чи сумувати. Як змінився настрій листів з України впродовж десяти років! Численні вони й тепер, але сповнені вже не радістю від цієї вимріяної волі, а тільки проханнями: допоможіть, пришліть, дайте - бо нам живеться дуже важко.

Ось минулого тижня надійшов до мене лист від незнайомої жінки з Кіровоградської області, яка „знайшла” мене таки через „Свободу”, що її примірник випадково отримала та прочитала мій допис. У листі прохання: „Допоможіть доїхати до Вас! Що потрібно, щоб дібратися у Штати? Роботи я не боюся ніякої. Я виросла в селі, працюю на землі і хочу тут жити, але для цього потрібна хоч незначна копійчина. Звернення до Вас - це крик зболілої душі. Не буду писати про страхіття нашого життя, Ви напевно обізнані. А у мене син - інвалід. Хочу заробити, щоб йому допомогти лікуванням і хоч трохи стати на ноги. Може, даремно я плекаю надію, може, у Вас дуже заклопотане життя, але згадайте, що десь на Україні двоє маленьких діточок хочуть пожити, як нормальні люди”...

Отаким криком розпуки матері - і скільки таких листів тепер читаємо! Але не всі розуміють поміч однаково. Ось лист Жанни зі села Нирки: „Звертаюсь до вас в імені молоді нашого села. Зараз в нашій державі настали дуже тяжкі часи, особливо це відчувається в селі. У нас багато молоді, яка хоче гарно відпочивати, піти на дискотеку. А можливості такої не має, держава нам не може нічим допомогти. На дискотеку молодь приходить зі своєю застарілою апаратурою, яка скоро ломиться. Просимо допомогти нам, будемо вам вдячні якщо всі будемо танцювати під вашу апаратуру”.

Лежать ці три листи перед мною - такі різні, такі дивні, але усі із нашої України...

О-КА

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Матеріяли гарно підібрані

Я є колишнім передплатником газети „Українські вісті”, а тепер передплачую „Свободу”, з червня ц. р. Газета приходить регулярно, лише часом зі запізненням. Редактори, видно, старанно працюють, бо гарно підібрані матеріали і подається про життя українців в Україні і в усьому світі. Найкращі кореспонденції - з Ізраїля.

А тепер - зауваження. В редак-

Від редакції: - У газетарів здавна є повір'я, що в редакціях і друкарнях час від часу пустує примарне потороча, яке робить людям різні прикрі витівки. Так сталося і цього разу: комп'ютер при зміні інтенсивності шрифту на останній стадії підготовки газети хибно „прочитав” кільканадцять літер. На жаль... Про цей недолік в газеті написав також Аскольд Лисак з Норт Четгем, Н.Й.

Василь Мірутенко,
Гарисвіл, Мишиген

ШАНОВНІ АВТОРИ „СВОБОДИ”,

щоб Ваш допис вийшов швидше і щоб уникнути помилок у написанні прізвищ та інших назв, просимо подавати своє число телефону.

Це дозволить редакторам вияснити незрозумілі місця у Вашій статті (особливо, коли вона написана від руки), не витрачаючи часу на листування.

ГІСТЬ РЕДАКЦІЇ

„Спиною відчуваю присутність жертв НКВД”

Д-р Сергій Білокінь – „ходячий біобібліографічний словник”, як прозвали його в торонтській „Encyclopedia of Ukraine”, – знов перебуває у Нью-Йорку. Цього разу він студіює наукову спадщину одного з творців УВАН, літературознавця та історика-архівіста Володимира Міяковського. Два місяці копіткої праці в архіві – щодня до 11-12 години ночі – зайняли нашого джерелознавця так, що лише тепер ми змогли з ним зустрітися.

– *Позаторік ми читали в журналі „Пам'ятки України” присвячену вам статтю Ігоря Гирича „Оборонець і дослідник національної культурної спадщини”. Аж не віриться, що Ви встигли стільки простудіювати й надрукувати. Адже Ви народились уже по війні.*

– 50 років життя – це вже й не мало. Можу тільки з приємністю сказати, що я жодного дня не був у комуністичній партії. Моїми героями були не Корнійчук, скажімо, а Старицька-Черняхівська, Георгій Нарбут, Модзалевський, Ернст, Михайло Бойчук. Першою публікацією про репресованого діяча української культури стала моя стаття 1969 року про мистецтвознавця Стефана Таранушенка. Потім пішли інші. А відколи 1991 року прочинились двері архівів КГБ, я почав „пропадати” там.

– *Торік вийшла Ваша велика монографія „Масовий терор як засіб державного управління в СРСР, 1917–1941”, цього року, до вільнюського громадського суду над Компартією, – „Механізм большевицького насильства”. Певно, це вимагало витривалості?*

– Так, і моральної (у тих справ страшна аура!), і навіть фізичної. Я тоді прочитав справу мого діда і брата мого другого діда. Перший помер у харківській тюрмі, – мушу колись написати про нього. Другий сів тричі, дали бодай померти на свободі, а його батько (мій прадід) помер 1933 року від голоду. Оця причетність до історії, яку я досліджую, дуже мені допомагала. Колись давно, ще до її арешту Ірина Калинець оповідала мені, як ходила по високих кабінетах обороняти стрілецькі гроби від руйнування. „Начальство сидить собі за столом, а – проти нього. Але спиною відчуваю за собою шеренгу хлопців, стрільців!”. Так і я завжди відчував присутність тих, чию діяльність досліджував. Вони молились за мене.

– *Наскільки успішно триває праця в архівах КГБ?*

– Покищо там усе завмерло. Працюють тільки „свої”. Це, мабуть, не випадковий збіг, що в Росії йде кагебізація суспільства, а в Україні ні з того ні з сього архіві КГБ знову зачинили. І куди ми йдемо?

– *Принаймні, ви встигли видати дві книжки.*

– Поки це було можливо, я зробив дуже багато зіркс-копій. Зараз друкується збірник документів

Д-р Сергій Білокінь

з історії цензури. В обох монографіях я намагався якнайточніше відтворити кожне слово. Звідси й російська мова у цитатах, навіть орфографічні помилки малописьменних чекістів. Це була щаслива думка – цитувати, а не переповідати. Я публікував те, що вже тепер навіть сам не можу більше побачити. До кожного мого факту причеплено посилання на джерело: справа така, аркуш такий. Я чудово розумію, що декому моя діяльність – поперек горла. Але я спокійний – ніхто не сказав і не скаже, що я пишу неправду.

– *Ваша праця викликала, здається, вже більше десятка добрих відгуків. А останім часом почалась уже й полеміка. У „Критиці” я читала спершу надзвичайно похвальну рецензію д-р Ярослава Грицака, а тепер вийшла друга... Американці кажуть, що за таку рекляму (себе то навіть коли лають) треба добре підплачувати!*

– Я не ображаюсь. Це нормальна атмосфера барикад. Хіба буває, щоб стріляли тільки з одного боку? Пригадайте, яка у мене тематика. Коли я надрукував першу позитивну статтю про Грушевського, на мене накинулись і Щербицький, і „Комуніст України”, „Радянська Україна”... Професор Ульяновський нещодавно оголосив доповідню, яку написали тоді заввідомом пропаганди Кравчук (так, той самий), заввідділом науки Рудич і заввідділом культури Іваненко. Непогана рекляма, ще й безкоштовна, чи не так?..

– *Не розпитую зараз про Ваші книжки докладніше, бо знаю, що Ви збираєтесь у турне на зустрічі з громадою. Отже, тепер Ви працюєте над Міяковським...*

– Так. І ще в мене великий борг перед пам'яттю Святослава Гордінського, якого я мав честь знати особисто. Що ж до большевицького терору, я відчуваю крайню потребу видати популярну книжечку про внутрішню політику большевиків масовим тиражем, щоб вона дійшла до школярів. Її текст фактично готовий. Готові проповіді св. Патріярха Володимира (Романюка). Я був його радником. Готова до публікації монографія про маккавеїв Митрополита Липківського. Поки що все лежить без руху.

О. К.

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи”

Що це таке – українська олігархія?

З листа до редакції „Свободи”:

Вельмишановна пані редактор!

Дуже часто тепер в різноманітних статтях про сучасне життя в Україні автори пишуть про олігархів, клани, але ніхто не називає конкретних прізвищ. Я до 1995 року жив у Львові, і тоді ми нічого не чули про клани і олігархів. То прошу через газету пояснити мені та іншим читачам, що то за люди, ті олігархи, звідки вони прийшли, ким були до 1991 року, як виникли клани та що це таке? І що робить Президент України Л.Кучма, щоб приборкати і зліквідувати тих олігархів і клани? А може, вони є велике благо, а прості люди не розуміють, як олігархи дбають не про свої шкурні інтереси, а про інтереси держави, простого люду, дітей, пенсіонерів, інвалідів? Може б, політичний оглядач „Свободи” в Україні Віталій Карпенко, чий правдиві, цікаві і змістовні статті я з задоволенням читаю, відповів на ці запитання?

З повагою Аскольд Лисяк,
Нью-Йорк.

Передусім хочу подякувати панові Аскольдові Лисяку і за добрі слова про мої статті в „Свободі” і за підказану тему для цього огляду. Що й казати, про клани й олігархії в Україні говорять і пишуть справді чимало, але конкретику важко відшукати: її мало із цілком зрозумілих причин – а) цього не хочуть самі олігархи, б) більшість засобів масової інформації знаходиться в їхніх руках, в) це не зовсім безпечно, м'яко кажучи, для тих, хто б наслідився заглянути в їхню потаємну кухню блискавичного збагачення. Має рацію пан Лисяк, що про олігархів мало чули до 1995 року, але це зовсім не означає, що всій пресі заткнуто рота – при бажанні можна по крихті добувати інформацію про них, принаймні достатню для того, щоб збагнути, що таке клани й олігархи та звідки вони взялися. До речі, і цей огляд я пишу, спираючись на друковану інформацію.

Олігархія з грецької перекладається як **влада небагатих**. На практиці це означає ніщо інше, як політичне й економічне панування невеличкої купки так званих грошових мішків. Радянська ідеологія це явище приписувала виключно капіталістичному світові, хоча фактично партійна верхівка під назвою „політбюро” була нічим іншим, як компартійною олігархією.

Отже, в незалежній Україні, поки націонал-демократи перебували в ейфорії від того, що вдалося здобути самостійність, відбулася заміна колишньої комуністичної олігархії новітньою, „новоукраїнською”. До певної міри навіть земляцькі клани збереглися: дніпропетровський, донецький, київський. Сьогодні в Україні серед найпотужніших називають три олігархічні клани: Волкова, Медведчука-Суркіса, Пінчука – не то зятя, не то кандидата в зяті Леоніда Кучми, який нібито замінив вакантне місце після того, як донька Президента послала „у відставку” свого першого чоловіка Франчука.

Коли погортаєте довідник „Хто є хто в Україні”, то нічого незвичайного (та й цікавого) в ньому про цих людей не знайдете: народився, навчався, працював, очолив фірму, став народним депутатом. Хібащо від інших відрізняється до-

відка про Суркіса: він має найбільше різних громадських та почесних посад – аж одинадцять. Зате, звичайно, не знайдете жодного слова, яким же чином кожен з них розбагатів, як став грошовим мішком, яким робом натоптав цей мішок, бо ніхто в Україні не вірить, що за такий короткий термін можна було чесно заробити мільйони і мільярди.

Якщо коротко, то шлях кожного олігарха в основних рисах подібний. Джерело збагачення – загальнонародна власність; засіб – так звана приватизація, яку в народі влучно названо „прихватизацією”; прикриття, себто „дах” (російське „криша”) – недосконале (можливо, свідомо недосконале) законодавство. Найбільш ласий шмат, до якого доторкнувшись можеш стати багатим, – нафтогазовий комплекс, доступ до якого відкривався лише обраним, кому сприяли найвищі посадовці в державі особи. Якось у довірчій розмові один з „нових українців”, які були допущені до цього комплексу за часів Марчука, признався: усі гроші нинішніх мільйонерів пахнуть нафтою або газом; але так нахабно красти, як це робив Лазаренко, ніхто не наслідювався. Недарма нинішня опозиційна преса відносить до олігархів і колишнього прем'єра Марчука, підкреслюючи той факт, що сьогодні він підспівує фінансовим магнатам проти Юлії Тимошенко, – мовляв, крук крукові ока не виключе.

Сьогодні в Україні пануючою стала думка, що серед багатих – найбагатший той, хто ближче стоїть до Президента. Якийсь час „своїм у дошку” був Дмитро Табачник. Пізніше у фаворитах ходив Кушнар'єв, який також очолював адміністрацію Президента. Якийсь час у досить близьких стосунках з Леонідом Даниловичем був громадянин Ізраїлю Рабинович, ще за радянських часів осуджений за економічні злочини. Згодом явним фаворитом став Олександр Волков – бізнесмен і помічник Президента, нині його позаштатний радник і народний депутат („директор Верховної Ради”, як його називають поза очі дотепники), відомий в Європі, зокрема, в Бельгії, так само, як Лазаренко

(Закінчення на стор. 6)

Потреба такої організації велика...

У дні, коли в США розгортається передвиборна боротьба за найвищі державні посади, цікаво прочитати у „Свободі” від 2 березня 1920 року, як ставилися до своїх виборців-українців тодішні кандидати на Президента США. Ось лист Герберта Гувера до Українського Народного Комітету:

„Герберт Гувер, американський адміністратор поживи, котрий провадив розділ поживи в Європі з рани правительства Злучених Держав протягом останніх трох літ, а тепер найвизначніший кандидат на президента Злучених Держав, коли дізнався, що У.Н.Комітет приготував допомогти акцію для рідного краю в Європі, прислав на його

адресу письмо, яке отсе подаємо як відбитку з оригіналу. По-українськи се письмо звучить: „Дня 19 лютого 1920. До Українського Народного Комітету в Злучених Державах, 30 Іст 7-ма улица, Нью Йорк Ситі, на руки о. Миколи Підгорецького. Панове, мені мило почути, що Ви створили організацію для збірки фондів і щоби подбати про спроби для облекшення страшеного терпіння і недолі українського народу. Потреба такої організації є велика і заслуговує на скорий відгомін зі сторони Українців, що живуть в Злучених Державах. Американська Запомогова Адміністрація не розтягла своєї діяльності на весь простір, замешканий Українцями. Одначе ми живимо дітей в містах Східної Галичини і знаємо, що голод і недуги забирають великі жертви. Я дуже заінтересований у Вашому гуманітарному русі і вірю, що Ваша організація і Американська Запомогова Організація зможуть тісно співділати щодо того поля діяльності, де їх праця сходиться. З високим поважанням, Герберт Гувер”.

Ось так писав до українців кандидат на Президента США Г. Гувер. Щось не чути, аби кандидати у виборах 2000 року цікавилися українською громадою.

Що це таке...

(Закінчення зі стор. 5)

у Швейцарії та Америці. Тепер, подекують у пресі, його потіснив Григорій Суркіс, якого вважають нинішнім кучмівським фаворитом.

Простежимо його шлях у найвпливовіші магнати і матимемо уявлення, що таке олігархи, звідки взялися, яким чином казково розбагатіли, оскільки всі вони, якими б шляхами не рухалися, мають типові і спільні риси. Григорій Рахмільович (1996 року з відомих тільки йому міркувань змінив по-батькові на Михайловича) Суркіс, народився 1949 року, закінчив Київський технологічний інститут, очолював відділ матеріально-технічного постачання управління капітального будівництва у Київському міськвиконкомі.

1991 року при покровительстві, як пише преса, колишнього голови міськвиконкому Згурського Г. Суркісу вдалося приватизувати доручене йому будівельне управління. Використовуючи родинні зв'язки у США, Суркіс заснував через офшорні фірми акціонерне товариство Національний інвестиційний фонд „Омета XXI століття”: преса зазначає, що ця структура, складаючись з дочірніх фірм, нагадувала гроно бананів – „Омета-траст”, „Омета-інвест”, „Омета-прайвит”.

Серед засновників „Омети” фігурує міжнародна адвокатська компанія Бі-Ай-Ем, а серед засновників останньої значиться адвокатська контора „Бен-Ізраель і К” (Ізраїль), а також Віктор Медведчук, нинішній віце-спікер Верховної Ради.

З кінця 1992 до середини 1993 року, як писали газети, на вудочку фонду „Омета” клюнуло понад 12 тисяч наївних акціонерів, які віддали трастові майже півмільярда своїх кровних карбованців, і... плакали їхні грошки. До речі, цей інвестиційний фонд, як і багато інших трастових компаній, які обібрали до нитки мільйони громадян України, був створений згідно з декретом тодішнього прем'єра Кучми, якому Верховною Радою було надане право видавати законодавчі акти у формі декретів.

Водночас Суркісові і Ко 1992 року, за свідченнями преси, не без протекції властей і кримінальних „дахів” вдалося прорватися на ринок нафтопродуктів. Створюється низка структур, як от: промислово-фінансовий концерн „Славутич”, „Славутич-Нафта”, „Славутич-Агро”, закриті акціонерне товариства (ЗАТ) „Український нафтовий комплекс”.

Контрольовані Суркісом структури займалися також безмитним ввезенням в Україну великих партій спиртного та тютюнових виробів (українсько-американське спільне підприємство (СП) „Динамо-Атлантік”). На той час Суркіс зумів приватизувати навіть знаменитий київський футбольний клуб „Динамо” – національну спортивну гордість України.

В другій половині 90-их років зусилля Суркіса і його компаньйонів були спрямовані на захоплення так званих „обленерго” – регіональних структур однієї з найпривабливіших для дикого бізнесу галузей електроенергетики. На початок 1999 року під контролем Суркіса і Ко опинилися всі енерге-

тичні підприємства усіх західних та низки інших областей: Сумської – 58 відс. акцій, Прикарпаття – 51 відс., Чернігівської області 51 відс., а також контрольні пакети акцій регіональних енергетичних компаній Херсонської, Полтавської, Львівської, Тернопільської, Кіровоградської областей. До держбюджету, як писали газети, від приватизації цих обленерго практично не надійшло ані копійки.

До цього слід додати, що під контролем суркісівського клану зосереджено контрольні пакети акцій більшості портів України (Миколаєва, Одеси, Херсона), під його контролем перебуває більшість нафто-переробних заводів, значна частина підприємств харчової і целюлозно-паперової промисловості, зокрема єдиний в державі Жидачівський комбінат, який випускає газетний папір. Недавнє підвищення цін на хліб в Україні безпосередньо пов'язують з масовим вивезенням збіжжя за кордон комерційними структурами Суркіса і Ко.

Політично-ідеологічне забезпечення діяльності клану забезпечує партія новітніх олігархів – СДПУ(о), яку очолює віце-спікер Віктор Медведчук, що має одну з найчисельніших з парламентських фракцій (лідер – заступник голови партії та керівник парламентського комітету з питань свободи слова та інформації О.Зінченко), а також – низка засобів масової інформації (телеканалів та газет), контрольованих кланом.

Григорій Суркіс – лише один з олігархів і представляє лише один з найпотужніших кланів. На його прикладі можна скласти уявлення про нинішню олігархію в Україні. У читачів може виникнути цілком зрозуміле запитання: а як реагує на таке зосередження в руках кількох чоловік таких величезних капіталів і влади гарант Конституції Президент України Леонід Кучма? Дуже своєрідно: обдаровує олігархів президентськими відзнаками – Суркіс з перервою в один рік отримує з рук Леоніда Кучми ордени „За заслуги” II та III ступенів, однією з найвищих нагород відзначений цього року і Віктор Медведчук.

Я назвав лише оприлюднені факти. Висновки, шановні читачі, робіть самі. Самі шукайте відповіді на запитання: чому управлінські структури України настільки вражені метастазами корупції і хабарництва? Чому з кожним днем убожіє народ однієї з найбагатших європейських країн? Чому в Україні всі роки незалежності так безуспішно ведеться боротьба з організованою злочинністю? Чому, зрештою, нині ведуться шалені атаки на уряд Віктора Ющенка та віце-прем'єра, що відповідає за паливно-енергетичний комплекс, Юлію Тимошенко?

Знайшли відповіді, зробили висновки? От і гаразд. Тепер думаймо: як бути далі?

Віталій Карпенко.
(Спеціально для „Свободи”)

Від редакції. Наш політичний оглядач в Україні д-р В. Карпенко погодився, для повнішого врахування інтересів наших читачів, готувати огляди на теми, які вас найбільше цікавлять. Надсилайте ваші листи до редакції „Свободи”, а ми передаватимемо їх нашому оглядачеві для підготування статей на ваше замовлення.

Україна пропонує скликати спеціальну сесію Генеральної Асамблеї ООН

5 вересня Генеральна Асамблея ООН на своїй 54-ій сесії ухвалила заініційовану делегацією України резолюцію „Розгляд проблеми СНІД в усіх її аспектах”, що закладає підвалини для скликання найближчим часом спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН, присвяченої розгляду цього болючого питання. Термін заходу визначить 55-та сесія Генеральної Асамблеї. Представляючи проєкт резолюції, перший заступник Постійного представника України при ООН

посол Валерій Кучинський привернув увагу учасників сесії до надзвичайної гостроти сучасної проблематики СНІД та відзначив, що настав час розробити порядок дій світового співтовариства проти цієї пандемії. Ініціатива України щодо проведення спеціальної сесії здобула широку підтримку. До співавторів резолюції приєдналися 88 країн з усіх регіонів світу.

**Постійне представництво
України при ООН**

З'їзд українських журналістів Канади відбудеться 18 листопада в Торонто

На громадському форумі журналістів під час сьомого Світового конгресу українців у грудні 1998 року учасники висловилися за створення Світової спілки українських журналістів. Для переведення цього задуму в життя було обрано групу осіб, до якої входили Ігор Дябога (США), Олександр Харченко, Михайло Ляхович, Юлія Войчишин (Канада), Юрій Пересунько (Україна), Тетяна Лебединська (Росія).

На своїх перших нарадах, які відбулися 30 березня 2000 року, торонтські члени ініціативної групи вирішили перед тим, як робити заходи щодо створення Світової спілки українських журналістів, провести з'їзд українських журналістів Канади, щоб формально ініціатива створення світової спілки виходила від відновлених спілок журналістів, серед них і Спілки українських журналістів Канади.

На перших нарадах схвалено: з'їзд українських журналістів Канади влаштувати в суботу, 18 листопада 2000 року в Торонто, в залі КУМФ, вулиця Блур, захід, 2118. Початок о 9-й годині ранку. Докладніше засоби масової інформації діаспори повідомлятимуть про умови, кошти та програму з'їзду.

І якщо діяльність колись могутньої Спілки українських журналістів Америки теж занепадала, то бажано її відновити, окремо у Сполучених Штатах або разом з Канадою, того самого дня в Торонто. Колись існувала Спілка українських журналістів Америки й Канади та навіть Світова спілка українських журналістів. Відновивши діяльність діаспорних спілок українських журналістів, щойно тоді можна буде говорити про установчий з'їзд Світової спілки українських журналістів у Києві, напередодні десятої річниці Незалежності України у серпні 2001 року. В тому часі в Києві відбудеться Третій Всесвітній форум українців.

Запити, звернення і поради просимо надсилати на адресу, факсом чи E-mail СКУ: **295 College Street, 3rd Floor, Toronto, ON M5T 1S2. Факс (416) 323-3250. E-mail: congress@htplus.net** (зазначивши „У справі Спілки журналістів”). Сторінка СКУ на Інтернеті: **htplus.net/congress.**

За ініціативний комітет скликання Світової спілки українських журналістів

Олександр Харченко, Михайло Ляхович, Олег Романишин, Юрій Ключас

Спортивне свято на Союзівці

(Закінчення зі стор. 1)

Іриней Ісаїв. Коротко промовляли також Ю. Савчак і Р. Ракочий ст., який проголосив, що після 45 літ його членства в турнірній комісії, на постах головного судді і провідника змагань, він відходить „на пенсію”, але на випадок потреби буде служити комісії порадами. Тенісисти віддали належну пошану цьому заслуженому піонерові і популяризаторові українського тенісу на Північно-американському континенті.

Немає сумніву, що задушевною мрією українських організованих громад на поселеннях на Заході є інтеграція „четвертої хвилі” емігрантів з України у свої ряди. Однією з небагатьох ділянок, в якій цей процес повільно, але невідкично закорінюється, є спорт, що можна було зауважити на Українській Олімпіаді минулого липня у Філадельфії, де серед учасників було значне число молодих людей з України.

В українському тенісі передвісницею цього позитивного явища була Леся Білак, уродженка Ужгорода, яка приїхала до Америки на вищі студії сім років тому і у своєму першому виступі на кортах Союзівки у тенісних змаганнях Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК) здобула перше місце в групі жінок, в якій вона домінує до сьогодні.

Цього року успіх Л. Білак повторив харків'янин Андрій Самець, який на своїх перших змаганнях на Союзівці здобув титул переможця серед чоловіків, перемігши у фіналі минулорічного чемпіона Дениса Чорнія вислідом 6:4, 6:4. У турнірі А. Самець переміг у чвертьфіналі Уйла Ріттера (6:2, 6:1), а в півфіналі не менш досвідченого д-ра Юрія Харука (6:2, 6:4). А. Самець, якому цього місяця сповниться 30 років, приїхав до Америки минулого року після кількох років перебування в Польщі і Німеччині, а тепер працює як професійний інструктор в приватному тенісовому клубі у Шрузбурі, Н. Дж. Д. Чорній в дорозі до фіналу переміг у чвертьфіналі Андрія Хархаліса вислідом 6:1, 6:1, а в півфіналі – першорангового в Коннектикуті 18-літнього юнака Андрія Салюка (6:3, 6:4).

Як уже згадано, в групі жінок Л. Білак третій рік підряд перемогла переконливо Анну Марію Шумську вислідом 6:2, 6:1. У півфіналах Л. Білак виграла у Ані Кутко (6:1, 6:1), а А. М. Шумська – у Люби Войнов (6:0, 6:1).

У групі молодших сеньйорів 35 років і вище д-р Ю. Харук здобув перемогу над Адріаном Кутком (6:2, 6:3). Відтак А. Кутко вийшов переможцем в комбінованій групі чоловіків і молодших сеньйорів з однією поразкою.

Тенісова братія з радістю привітала колишнього п'ятикратного чемпіона в групі чоловіків Івана Дурбака, який після 20 років відсутності повернувся на корти Союзівки, тим разом в

групі сеньйорів 45 років і вище. Він дійшов до фіналу, де у третьому сеті при стані 1:4 і 0:4 піддався минулорічному переможцеві д-рові Ярославові Сидоракові. У півфіналах Я. Сидорак переміг Юрія Петрикевича (6:1, 6:2), а І. Дурбак – Романа Шумського (6:3, 6:2).

У групі сеньйорів 55 років і вище свій минулорічний чемпіонат повторив Юрій Савчак, перемагаючи у фіналі Ю. Петрикевича (5:7, 6:3, 6:0). У півфіналах Ю. Савчак переміг свого клубового приятеля Олександра Олинця (6:0, 6:4), а Ю. Петрикевич – Юрія Грабця (6:4, 6:1).

До групи юнаків 18 років і нижче зголосились тільки два змагуни. Недавно прибулий з України Гордій Мільчущкий переміг Дем'яна Зайця вислідом 6:2, 6:1, закріпивши свій другий чемпіонат УСЦАК на Союзівці. Подібна ситуація існувала в молодшій групі юнаків 14 років і

нижче, де перше місце знов здобув Степан Шумський перемогою над Данилом Вальчуком (6:0, 6:0). Такі самі виступи занотовано в мішаній групі юнаків, в якій змагались п'ять хлопців. У групі старших юначок не відстала від свого брата Варвара Шумська, здобуваючи перемогу над Алею Качалою. У тричленній групі молодших юначок перше місце здобула Марія Мільчущка, друге – Зірка Маркевич.

У групі старших сеньйорів першого місця добився Ярослав Тимків перемогою над Богданом Кутком (6:0, 6:2). Цьому ж змагуніві припала нагорода Марії Душник за прикладну спортову поставу.

За традицією, організатором 45-их змагань був Карпатський Лещетарський Клуб, чаші встановив Український Народний Союз, а гро-

(Закінчення на стор. 16)

Фіналісти в групі чоловіків А. Самець (справа) і Д. Чорній (другий зліва) одержали нагороди від інж. Р. Ракочого ст. і У. Дячук.

Чемпіонку в групі жінок Л. Білак і фіналістку А. М. Шумську нагородили Ю. Савчак (зліва) і З. Силик. Л. Білак також одержала чашу, встановлену К. Бенен.

Брат і сестра С. і В. Шумські (посередині), переможці в групах юнаків і юначок з чашами, що їх вручили Петруся Савчак і Ю. Попель.

Переможець в групі сеньйорів 35 років і вище д-р Ю. Харук (третій зліва) і А. Кутко прийняли нагороди від інж. Р. Ракочого ст. і У. Дячук. Пропам'ятну нагороду ім. Я. Рубля вручила його дружина Слава (друга зліва).

Учасники змагань за першість УСЦАК з плавання. Розповідь про змагання буде вміщено в наступному числі „Свободи”.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Українки на міжнародній конвенції в Бостоні

Справа: Мотря Слонівська – заступниця голови СУА (Арлінгтон), Оксана Соколик – голова СФУЖО (Торонто), Наталія Іванів – голова УЗХ в США (Чикаго), Сузанна Шпак – голова СУА, відділ в Бостоні.

О. Соколик

17–20 червня цього року відбулася в Бостоні, Массачусетс, 109-та річна міжнародна конвенція Генеральної федерації жіночих клубів (General Federation of Women's Clubs – GFWC). Ці конвенції ГФЖК відбуваються щороку, завжди в іншому штаті США. Перевибори – що два роки, і це саме був рік перевибів. Конвенція відбулася під гаслом „Веселка служіння зв'язує з новим тисячоліттям”.

На конвенцію з'їхалося 902 делегатки з 51 стейту з правом голосу і багато гостей з Америки та інших країн. На святковому відкритті сиділи делегатки під написанням своїх стейтів, чи країн. Поміж ними був напис „Україна”. З делегатками також сиділи членки без права голосу і гості. На залю входили голови стейтових клубів зі стейтовими прапорами, а також голови неамериканських організацій, які пов'язані з ГФЖК. Їхні групи були позначені прапорами держави, які вони представляли. Оплесками вітали попередніх голів ГФЖК.

СФУЖО є членом міжнародної секції ГФЖК. Цікавим є те, що саме в Бостоні в 1969 році перший раз СФУЖО брала участь у конвенції, а делегаткою була св. п. Стефанія Пушкар. На залю внесено і український прапор, за ним у вишиваних блузках увійшли ми з Наталею Іванів, головою складової організації СФУЖО – Українського Золотого Хреста США. Хоч одна жіноча організація з Харкова є членом ГФЖК, та досі ще не було їхньої делегатки на конвенції. Цим разом присутніми було 34 делегатки з Аруби, Бразилії, Литви, України, Ямайки і Японії.

Прочитано привіти від президента Билла Клінтона, Гілларі Клінтон, сенаторів та багатьох визначних осіб. На бенкеті, присвяченому міжнародним делегатам, ми мали слово про працю своїх організацій в останньому році. Я мала нагоду говорити про працю СФУ-

ЖО. Розповіла про Європейську конференцію СФУЖО, про нашу співпрацю з Україною і т. д., поділилася радісною вісткою, що в наступному місяці в Гельсінках Міжнародна Жіноча Рада буде відновлювати членство України, яке вона втратила в 1925 році, після втрати державності. Н. Іванів говорила про працю УЗХ. Присутніми на бенкеті були також Мотря Слонівська, заступниця голови Союзу Українок Америки, і Сузанна Шпак, голова Бостонського відділу СУА.

Учасниці конвенції мали змогу бути в різних „робітках” та почути визначних доповідачів. Найбільше оплесків отримала письменниця і видавець Френкі Гювіт. Її промова базувалася на твердженні, що „все залежить від нашого позитивного наставлення до події, ситуації, праці”. Також виступали з доповідями Дейвід Крері – журналіст, який здобув кілька нагород в ділянці жіночих справ. Його тема: „Про жінок вдома і за кордоном”. Подружжя Кокі і Стів Робертс, автори „бестселера” „Починаючи сьогодні”, говорили про „свою спільну подорож та проблеми модерного подружжя”.

Головними темами конвенції була боротьба за екологічну чистоту Америки і світу, боротьба зі злочинністю. Федерація відповідала за 75 публічних бібліотек США і постійно доповнює книжками ці бібліотеки. Федерація заснована в 1890 році та від своїх початків старається поліпшувати життя людей не тільки в Америці. Для того членки пожертвували мільйони годин добровільної праці. Дуже активні молодіжні клуби ГФЖК. Їхній проєкт „Зробити різницю в житті дитини”, заохочує до творчості. У їхньому звіті подано 8,315 проєктів окремих клубів в США, на котрі зібрано понад 3,081,556.43 доларів. Жінки подарували понад 5 мільйонів годин часу добровільної праці.

В програмі конвенції були та-

(Закінчення на стор. 15)

Павло Шандрук щедро жертвує на громадські цілі

Мова йде не про генерал-поручника Павла Шандрука, командира 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії (колишньої Дивізії „Галичина”) під час Другої світової війни. Йдеться про його однофамільця, тобто про зовсім іншого Павла Шандрука. Але він також – син Волині, як і відомий український генерал. Його ім'я бачимо на всіх без винятку збіркових листах, що їх публікує наша українська преса.

В розповіді з ним я запитав:

– **Що спонукає Вас бути таким щедрим жертводавцем на всі українські цілі?**

Павло Шандрук відповів:

– Мій батько був сотником армії УНР, не раз в нашому домі відбувалися сходи патріотичних українців околиці. Тоді мене, ма-

лого хлопчину, тато вислав на вулицю, – дивитися, чи не надходить польська поліція, бо такі нелегальні сходи були заборонені польським урядом. Я вже від малої дитини одержав патріотичне виховання від моїх родичів, тому для мене є цілком природним підтримувати всі патріотичні акції нашої громади. Допмагаю також всім тим, що звертаються до мене з України, а їх є багато.

Пане Павле, дозвольте від Суспільної служби комбатантів США і від імені усіх тих українських організацій, котрі Ви підтримуєте, щиро подякувати Вам, побажати доброго здоров'я і щастя.

Ярослав Качай,
діловод Суспільної служби
комбатантів у США

Можливості навчання студентів з України в зимовому семестрі 2000-01 рр.

Український Вільний Університет (УВУ) у Мюнхені пропонує магістерський курс з україністики, філософії, державознавчих та економічних дисциплін, а також докторський курс навчання впродовж 2 семестрів. Правочинність магістерських та докторських захистів визнається в Україні. Для допуску до навчання необхідними є університетський диплом з відповідного фаху та добре знання німецької мови.

Зимовий семестр 2000/2001 років починається 6 листопада 2000 року. Лекції відбуватимуться в приміщенні УВУ українською та німецькою мовами. Випускні екзамени складаються українською мовою. Бажаю подавати документацію на магістерські та докторські роботи з такої тематики:

Україністика: порівняльне вивчення німецької та української літератур, література діаспори, українська мова, лінгвістика, індоевропейське та порівняльне мовознавство.

Філософія: історичні зв'язки між Україною та Німеччиною; історія духовності та культури в Німеччині та Україні у їх взаємовпливах.

Державознавчі та економічні науки: федералізм, основне право, комунальне право, середній стан, банківське право, європейське право, порівняльне вивчення німецького та українського права.

Міжфакультетні дисципліни: охорона пам'яток архітектури

та туризм.

УВУ проводить лекції та практичні заняття зі згаданих дисциплін і влаштовує стажування в баварських установах та підприємствах. Університет має в своєму розпорядженні власну бібліотеку, укомплектовану німецькими та українськими виданнями, та виступає посередником між іншими університетами, бібліотеками та архівами, які знаходяться у Мюнхені. Наукове керівництво здійснюють українські та німецькі професори та спеціалісти у згаданих ділянках. За бажанням проводяться додаткові курси з вивчення німецької мови. Університет сприяє при виробленні віз та допомагає у пошуках житла. **Оплата за навчання становить 1200 німецьких марок на семестр та вноситься заздалегідь.** Кошти, пов'язані з перебуванням у Німеччині (видатки на харчування, оплата за житло), несуть самі студенти. У виняткових випадках можлива обмежена фінансова допомога.

Подання просимо надсилати не пізніше 10 жовтня на адресу: **Ukrainische Freie Universität München, Pienzenauerstr. 15, D-81679 München**, тел.: (089) 99-73-88-30, факс: (089) 99-73-88-50 з доданням написаної від руки автобіографії з двома фотокартками, свідоцтва про знання німецької мови (копія), диплому (копія), двох рекомендацій.

Український
Вільний Університет

Перше число нового альманаху

Всупереч усталеній думці про уповільнення культурного життя діаспори, Дружня ланка прихильників ідейної літератури з Вікторії, Кензас, видала перше число літературної мозаїки „Верховина”, в якому вміщено ряд літературознавчих статей, а також вірші і прозу авторів з діаспори в Україні – Євгена Крименка-Іванкова, Ірини Дибко-Филипчак, Лариси Мур-

вич, Р. Володимира, Олександра Астаф'єва, Галини Сподарик, Марусі Ольхової, Миколи Горішнього, Розалії Тарнавської, Лесі Явір. Усі, хто хоче прочитати новий альманах, повинні звернутися до представника редакції на адресу: **Roman Kuchar, 905 Cedar St., Victoria, KS 67671-0335**, і надіслати 3 долари (поштові послуги враховані).

Українські діти почали навчання в рідній школі

Діти і вчителі української католицької школи св. Івана Хрестителя 8-го вересня, у день Різдва Пресвятої Богородиці.

5 вересня, у вівторок, Українська Католицька Школа св. Івана Хрестителя, що в Ньюарку, розпочала новий навчальний рік. Цей рік школа починає під новим керівництвом – директоркою призначена сестра Евеліна. Разом із Сестрами-службницями Зиновією та Клер вона прибула зі Слотсбургу, Н.Й., де несуть службу Службниці Непорочної Діви Марії під провідництвом Провінційної настоятельки сестри Михайлини Яки-

мович. Вони починають свою діяльність на сталому ґрунті – кількості школярів в порівнянні з минулим роком збільшилася на 16 учнів і досягла круглого і, сподіваємося, щасливого числа 100. Причому більше половини з них складають діти недавно прибулих з України сімей, що додає оптимізму у роздумах про майбутнє української діаспори. Насичена шкільна програма, крім загальних, охоплює такі дисципліни, як вивчення

комп'ютерів (починаючи з підготовчої групи і аж до останньої, 8-ої класи), співи та музика, мистецтво, еспанська мова.

8 вересня, у день Різдва Пресвятої Богородиці, після Служби Божої діти і вчителі зібралися перед церквою, щоб зфотографуватися напам'ять. То ж привітаємо їх з цією святковою подією і побажаємо Божого благословення в навчанні.

Ігор Пилипчук

З'їзд колишніх учнів Гайденавської гімназії

Гайденав – це звичайне німецьке село, в якому під час Другої світової війни у дерев'яних бараках квартирували летунські німецькі частини. А після війни, в 1945 році, в Гайденаві, у тих дерев'яних бараках, був заснований український переселенчий табір ім. Тараса Шевченка.

В Гайденаві, як і в інших українських переселенчих таборах, завдяки частині української інтелігенції було організоване громадське і культурне життя: один із бараків перебудовано на церкву, в театральному будинку

відбувалися культурні імпрези, були музична і балетна школи, засновані народний університет, народна школа, українська гімназія ім. Тараса Шевченка з двома бурсами – дівочою і хлоп'ячою. Були різні практичні курси: шоферські, столярські, шевські, кравецькі та інші.

В таборі ще існував славний квартет ім. Миколи Лисенка. Ще були в тому таборі молодечі і спортивні організації: Пласт і СУМ та дружина копаного м'яча, мав свою резиденцію Митрополит Української Авто-

кефальної Православної Церкви Полікарп. Крім цього, т. зв. малий таборний шпиталь.

Від року 1945 до 1950 року життя в гайденавському таборі кипіло – мешканці чулися, як у малій українській державі. Найбільшого престижу і значення надавала Українська гімназія ім. Тараса Шевченка, в якій працювали навіть визначні українські професори.

Початки в таборових гімназіях як для учнів, так для учителів були тяжкі, бо не було тоді відповідних приміщень, підручників та інших

шкільних засобів як зошитів, олівців, чорнила. Все це треба було діставати різними способами, – в цьому нам помагали тодішні організації – УНРА та ІРО. Але було в нас тоді велике бажання вчитися, щоб здобути знання, яке відкрило б нам двері до західних університетів.

Треба підкреслити, що знання, цю „зброю”, ми завжди думали вжити в боротьбі з нашим відвічним ворогом. В цьому нам сприяли наші учителі, з яких деякі були воюючими обох українських армій: наддніпрянської і галицької, що воювали за волю України. Вони були нашими надхненниками і прикладом.

Сьогодні ми можемо з певністю сказати, що та безпритульна, недолею гнана молодь ще й нині творить провідницький, інтелектуальний, культурний і політичний хребет української діаспори, що праця наших учителів і нас самих не пішла даремно, та що на шкільній лавці здобуту „зброю” ми вжили гідно. Тому наш з'їзд з перспективи 50-ти років дає нам змогу глянути в минуле, пригадати ті тяжкі, а з цим і радісні часи, проведені на шкільній лавці Гайденавської гімназії.

Петро Клюк, Філадельфія

Студенти Гайденавської гімназії під час обіду в бурсі ім. св. Володимира. Шкільний 1948/49 рік.

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЦЬ ПОДІЙ

16 вересня – Братство св. Андрія при Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозваного влаштовує річний пікнік на церковній площі в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж. Початок о 12-й год. дня.

16 вересня – доповідь д-ра Сергія Білоконя „Історичні джерела про масовий терор в СРСР”. Поч. о 5-й год. вечора в домі НТШ (63 Четверта авеню, між 9 і 10 вулицями у Нью-Йорку). Тел. (212) 254-5130.

17 вересня – вшанування Любови Дражевської з нагоди її 90-річчя в Українському Музеї (203 Друга Авеню в Нью-Йорку) о 3-й год. по пол. (після відкриття виставки Галини Мазепи). Тел. (212) 228-0110.

17 вересня – „Пікнік подяки” Української Федеральної Кооперативи „Самопоміч” у Філадельфії. Початок о год. 1-й по пол. на „Тризубівці”.

21 вересня – доповідь журналістки Христі Фріланд в Українському Інституті Америки: 2 East 79th Str., New York. Початок о 6:30 вечора.

23 вересня – Український фестиваль у парку Malapardis (Malapardis Road, Hanover Township, NJ) від 11-ої год. ранку до 6-ої год. веч. Забава в готелі Рамада (Route 10, East Hanover, NJ), Поч. о 9-й год. вечора. Тел. (973) 644-4920.

23 вересня – засідання круглого столу НТШ з теми „Україністика на міжнародних наукових конгресах” за адресою 63 4th Ave., New York. Поч. о 5-й год. вечора.

24 вересня – зустріч Патріарха Філарета з громадянством о 6-й год. вечора в Українському Інституті Америки (2 East 79th Str., New York).

1 жовтня – відзначення 100-ліття з дня народження інж. Степана Куропаса. Поч. о 1-й год. в Українському Культурному осередку в Чикаго (2247 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622). Тел. (773) 489-1339.

8 жовтня – показ прозірок Андрія Демуса „Замки і твердині західної України” в Інституті модерного мистецтва в Чикаго: 2320 West Chicago Ave. Поч. о 1-й год. пол.

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?” є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклами Тел.: (973)-292-9800, дод. 3040).

УКРАЇНА І СВІТ

„Ми святкували у Києві...“

У день свята біля Михайлівського собору в Києві.

Ми святкували День незалежності України в її столиці, у приємному, святковому настрої. В місті ма- яли українські прапори, хоча освя- чення Успенського собору Москов- ським Патріархатом лишило рану для багатьох. На жаль, ми не могли відвідати Києво-Печерську Лавру – духовну святиню української нації, бо вона була зачинена для нас. Обов'язково поїдемо ще раз, і бага- то разів, зі своїми дітьми і внуками, щоб вони знали свою історію, своє коріння.

Як чудово вийти на Старокиїв- ську гору, де зберігаються залишки Десятинної церкви, зайти до соборів і пройтися Подолом до Києво-Моги- лянської Академії, а у Михайлів- ському соборі помолитися і прочи- тати на таблиці прізвища наших при- ятелів-жертводавців, назви церков Клівленду і, особливо, тричі записа- ний золотими буквами мій Божий храм – Катедрі св. Володимира в Пармі, Огайо.

Галина Наріжна-Норка,
Н. Роялтон, Огайо

Книги допомагають нам жити

На ім'я голови Товариства української мови імені Т. Шевченка в Чикаго Віри Боднарук надійшов лист з України:

„Адміністрація районної бібліотеки та Рада район- ного об'єднання „Просвіта“ ім. Т. Шевченка Заріч- ненського району Рівненської області висловлюють щирі вдячність усім, хто допомагає поповнювати наш бібліотечний фонд (Марії Лібер, Володимирі Демус, Ірині Іванець та ін.). Зарічне – найвіддалені- ший район нашої області, а економічні обставини те- пер такі, що з великих міст люди везуть речі першої необхідності, а не книги. Тим часом книги були і за- вжди будуть становити першу необхідність для люд- ської душі, були й залишаються могутнім чинником виховання наступних поколінь. Ми дуже гостро від- чуваємо нестачу підручників з історії, економіки, географії, народознавства, а також творів тих пись- меників, чия спадщина поволі повертається в Украї- ну – Івана Багряного, Олега Ольжича, Олени Телі- ги, Василя Барки, Василя Стуса та інших. Тому про- симо американських українців не забувати нас і на- ших долею скривджених дітей, адже Зарічненський район належить до зони радіоактивного забруднення. Нехай хоч мудрі книжки, надіслані Вами, гріють ди- тятчі серця.

Марія Демчук, директор Зарічненської централь- ної районної бібліотеки, Рівненської області”.

Український Золотий Хрест – фундатор таборів молоді в Україні

Учасники таборів молоді, спонзорованих УЗХ на Верховині, Україна.

Виховання дітей і молоді належить до осно- вних програм Українського Золотого Хреста. Проминуло вже 42 роки від заснування в 1958 році таборів дітей і молоді УЗХ, що відбува- ються кожного року на оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні. Діти там не лише відпочивають на лоні природи, але й відбувають певний вишкіл в українознавстві, що пов'язане з цікавими гу- тірками, піснями, танцями й прогулянками. Добре збалансовані програми таборів УЗХ за- безпечують обидва аспекти – здоровий відпо- чинок і вишкіл. Дітям дозволено говорити тільки українською мовою. Численність табо- ровиків збільшується. Минулого року було 60 зголошень, цього року – 80. В 1990 і в 1991 ро- ках приїжджали на табори УЗХ на Оселю ім. О. Ольжича групи дітей з Чорнобильської зони; згодом була ще група з Донецька і Дні- пропетровська.

З дітьми утримується контакти: УЗХ спон- зорує стипендії для незаможних дітей з-посе- ред чорнобильських груп, щоб уможливити їм лікування і допомогти у студіях. Діти вислов- люють свою вдячність у листах.

Сім років тому Всеукраїнське товариство ім. О. Теліги в Києві звернулося до УЗХ з прохан- ням допомогти фінансово влаштувати табори

для дітей в Україні, що мали б подібне спрямо- вання – дати змогу відпочити в чистому при- родному довкіллі й навчитися чогось про укра- їнську культуру. Від того часу УЗХ спонзо- рує вже сьомий рік та- бори дітей, ведені си- лами Всеукраїнського товариства ім. О. Телі- ги. Спонзорування ста- новить 4–5 тисяч доля- рів річно.

Переважно діти та- боровали в Карпатах чи на Прикарпатті.

Незабутнім був для дітей табір „Лісова Пісня” в Бережанщині. Тема феєрії Лесі Укра- їнки здійснювалась са- мими дітьми. Подібні враження були із Яремча. Виховне зна- чення мало й те, що ді- тей водили по неділях до церкви – раз до гре- ко-католицької, а раз

до православної (Київського Патріархату), що викликало соборницькі почування і пошану до обох українських церков.

Останні два роки табори проходять в Феодо- сії на Криму. Цього літа таборує там 100 дітей, чотирма групами. Зобов'язує там дітей україн- ська мова: якщо є такі, що не знають її, то ак- тивно вивчають – у гутірках, піснях, деклама- ціях, самотворчих імпрезах, в чому виявляють свої вмінності.

Перед нами ряд листів від дітей, учасників таборів у Феодосії. Звернені вони до голови УЗХ Наталії Іванів і до виховної референтки УЗХ Володимири Кавки. Діти захоплені пере- буванням в Феодосії в таборах. Вони вислов- люють вдячність для УЗХ за те, що уможли- вив їм побувати в Криму. Майже в кожному листі згадується екскурсія до дельфінарію, єдиного в Європі. Крім того, одна дівчинка, Ярослава, пише: „До того ж я отримала тут чудову нагоду відчути себе щирою українкою і поспілкуватися з іншими дітьми рідною мо- вою”.

Управа УЗХ сподівається, що й надалі буде спроможна спонзорувати ці виховні табори. Якщо були б охочі допомогти УЗХ зібрати суму на наступні табори в Україні, то просимо посилати датки на адресу виховної референт- ки: **Mrs. Wolodymyra Kawka 2415 Devon Lane, Drexel Hill, PA 19026.**

Н. Паузяк

Група дітей з таборів молоді УЗХ в Україні на зустрічі з виховною референткою Головної Управи УЗХ В. Кавкою (п'ята зліва в другому ряді) в товаристві О. Кобець (четверта зліва в другому ряді), головою Товариства ім. О. Теліги.

Свято України хвилею пройшло по Америці

До „Свободи” продовжують надходити повідомлення про святкування 9-ої річниці незалежності України. Через обмежені можливості тижневика подаємо їх з певними скороченнями. Продовження – в наступному числі.

ЕДМОНТОН, Канада. – Пісня у чудовому виконанні оперної співачки Світлани Сех чи не найкраще віддавала настрої присутніх на концерті Едмонтонського відділу КУК в Домі української молоді. І хоча усе менше стає тих, що народилися в Україні і розуміють цю пісню дослівно, дім заповнили їхні діти і внуки, народжені в Канаді, які не менше, ніж вони, радіють, що Україна вже незалежна. Про це говорив головний промовець Роман Британ.

Співає Світлана Сех.

Гостями вечора були Владика Іван, провінційний міністер Євген Звоздецький, кілька послів, а з України – полковник Василь Кук. Вечір відкрив голова КУК Степан Романюк. У концерті прозвучав спів Т. Закордонського, А. Горобця і чоловічого ансамблю, танцювальний ансамбль „Воля” під керівництвом Богдана і Світлани Ткачишиних виконав українські танці, з ансамблем співали П. Змієвський та І. Зінчук. Молоденька співачка з України Катруся Ющенко під власний акомпаньямент на фортепіані заспівала три пісні.

Хор „Верховина” під диригентурою Галини Лазурко заспівав теж три пісні, а після заключного слова голови святочного комітету М. Воротиленка закінчив концерт українським національним гімном. Господарем свята був Тарас Подільський, членами святочного комітету С. Романюк, В. Марич, Д. Петрів, І. Максимів, Є. Горнофлюк, а сцену оформили А. Подільський, В. Багнюк і Я. Бабій. Після концерту на подвір'ї Дому відбувся пікнік.

П. Саварин

***

НОРТ-ПОРТ, Флоридида. – Український громадський комітет, до якого входять 13 організацій, під патронатом УККА і УАКРаді, під головуванням д-ра Володимира Короля, спільно з програмовою референткою – О. Гработ, мастро Любою Добровольською та Михайлом Лисаком підготували програму до 9-ої річниці незалежності України. Святу Літургію відправив о. мітрат Володимир Волощук, а спільний Молебень відслужили в церкві св. Андрея о. мітрат д-р Іван Тилявський, о. мітрат Володимир Волощук, о. мітрат Михайло Борисенко, котрий привітав присутніх і зачитав листа від Владика Роберта Москаля. Програма почалась співом об'єднаного хору, який під керівництвом Люби Добровольської-Інград виконав національні гімни США і України. Програму відкрив секретар комітету Роман Малик. Михайло Белендюк прочитав Акт незалежності України. Іванна Яремко продеклямувала вірш, написаний до свята Ганною Черинь. Доповідь виголосила Галина Король. Потім читали вірші Люся Гарасимів, сестра та брат Варащуки, співали жіночий хор, і об'єднаний хор (солісти Уляна Стадник і Соня Фелипович) під керівництвом Люби Добровольської-Інград.

Голова УККА в Норт-Порті Григорій Королишин подякував всім, хто брав участь у підготовці свята.

Григорій Королишин,
голова УККА в Норт-Порті, Флоридида

***

ГАНТЕР, Нью-Йорк. – Синьо-жовті прапори майоріли над комплексом будинків, побудованих в гуцульському стилі, також на багатьох приватних хатах. У гражді відбулася святкова зустріч, котру почали відспіванням молитви „Боже Великий Єдиний”. Ведуча Оля Кобзар у своєму слові наголосила, що українську державу сьогодні вже визнало 167 держав світу. Доповідь виголосив ред. Ярослав Гайвас. „Думу”, написану спеціально для Гантеру, виконав на фортепіано сам автор М. Скорик, а „Мелодію” цього ж композитора відіграла на скрипці, при акомпаньяменті В. Винницького, Соломія Сорока. Поезії відомих поетів читали Тая Швачук, Павло Яримович, Олекса Казанова, Гануся Грабовська, д-р Цісельський. Зворушливим був виступ групи „Лісова пісня” в складі бандуристки Алли Куцевич і Людмили Грабовської з донями Настусею й Ганнусею, які виконали композицію „Моя Україно”.

Свято закінчилося співом „Ще не вмерла”.

Присутня

***

ГОЛІВУД, Флоридида. – Святково прикрашений Український культурний центр, над яким майоріли американський та український прапори, гостинно зустрічав українців і гостей зі всіх міст Флориди для участі у святі незалежності України. Урочисту частину свята розпочав молитвою о. Іван Чировський, настоятель української греко-католицької церкви Успіння Богородиці в Маямі. Тріо сестер Максимович виконали гімн США. Святкову доповідь виголосив протоєрей о. Віктор Полярний, настоятель української православної церкви св. Миколая, УПЦ Київського Патріархату, в Купер-Ситі. Проклямацію до Дня незалежності України виголосила Уляна Романів, директор „Рідної школи ім. Т. Г. Шевченка”. Привітання від УККА, яке надійшло на адресу громади, виголосила Марія Конд. Святкування продовжила ведуча Наталка Гаврилів, яка написала вірш до свята. В святковому концерті взяли участь учні „Рідної школи ім. Т. Шевченка” Іринка Підбережна, Світланка Шванк, Степан Угляр та Остап Данилів, які виконали відеопоетичний монтаж. В'язанку віршів про Україну прочитали Віра Крип та Роман Балабан. „Весела трійка” у складі Євгенії Короленко, Івана Хоптія та Осипа Головацького виконала пісні М. Вербицького та К. Стеценка. Танцювальний колектив з Маямі, під керівництвом Дани Максимович, виконав сюїту „Гонить вітер” та „Чумак”. Завершилась святкова програма пікніком та веселою розвагою, яку організували члени Українського культурного центру з міста Голівуд, під керівництвом Романа Романіва.

Марія Конд

***

БАЛТИМОР, Мд. – В неділю, 27 серпня, українська громада міста розпочала святкування екуменічним Молебнем, що його відправили в українській католицькій церкві св. Михайла, настоятель о. М. Михлик і настоятель української православної церкви св. Михайла о. прот. В. Кулій. Далі святкування відбувалось у великій залі. Голова громадського комітету К. Бабяк привітав отців, радника в справах культури і інформації українського Посольства України в США М. Кравченка з дружиною, оперного співака Олега Чмира, піяніста Володимира Винницького і всіх гостей. Привітання губернатора штату Мериленд відчитав студент Т. Сметанюк, а привітання посаdnика м. Балтимор – Т. Стадник. Особисто привітав громаду сенатор штату Перрі Сфікас, від довголітнього приятеля громади федерального сенатора Пола Сарбейнса громаду привітав його представник П. Марудас, а від конгресмена Б. Кардена – М. А. Крітнер. З вітанням виступив радник М. Кравченко. У концерті взяли участь Олег Чмир і піяніст Володимир Винницький.

Заключне слово виголосив д-р А. Лемішка. Свято закінчилося співанням „Боже Великий, Єдиний, нам Україну храни”.

Раїса Зелінська

***

НЬЮ-ГЕЙВЕН, Конн. – Свято в залі української греко-католицької церкви св. Михайла відкрив і провадив Петро Корнієнко. Головним доповідачем був Іван Заковоротний.

Проф. Михайло Денисенко прочитав привітання від губернатора штату Коннектикат Джона Ровленда і від посаdnика міста Нью-Гейвену Джона Де Стефана.

Місто Нью-Гейвен пишається тим, що тут вперше в Америці синьо-жовтий прапор майорів поруч з американським на ратуші 22 січня 1955 року. Цей історичний прапор був переданий проф. Іваном Телюком до музею Українського мистецтва у Львові в 1993 році. Цього року наш синьо-жовтий прапор знову замайорів поруч з американським.

В програмі концерту брали участь хор української православної церкви св. Покрови, декляматори Анна Боровик, Осип Собко.

Петро Корнієнко прочитав молитву „До України”. Після концерту присутні мали нагоду подивитись відеофільм про концерт, присвячений 8-ій річниці незалежності України в Києві.

Марійка Антонішин

***

ФІНІКС, Арізона. – Заходами місцевого Відділу УККА святкування Дня незалежності України відбулося 27 серпня, в приміщенні Українського культурного осередку. Свято відкрив заступник голови Відділу Тарас Масний. Про суть свята розповіла англійською мовою голова місцевого відділу Леся Кейді.

Національні гімни Америки та України виконала Христя Тимчина-Кобс. Молитву та посвячення трапези провів парох місцевої української православної церкви о. Іван Кондрасевич. Доповідь зробила голова відділу СУА Христя Бойко. Доповідь англійською мовою виголосила студентка Наталя Біскуп.

У мистецькій програмі взяли участь Михайло Дидик, Анна Дворська, Віра Швець, Андрійко Сосницький, Марчик Сосницький, Осип Бадинський. Обід приготували Мирося Михайлів і Розалія Тимчина. Присутні разом заспівали в'язанку українських пісень.

Свято закінчив молитвою парох української католицької церкви о. Гюго Соутус.

Ольга Сливка

***

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. – У четвер, 24 серпня, стараннями громадського комітету, який складався з представників 34 товариств Філядельфії і околиць, українська громада відзначила День незалежності України концертною програмою в Українському освітньо-культурному центрі в Дженкінтавіні.

Програма почалась з висвітлення фільму про військову парад з нагоди 8-ої річниці незалежності України в Києві. Після внесення прапорів молитву провів Митрополит Стефан Сулик. Свято відкрив голова Громадського комітету інж. Борис Захарчук. Національні гімни відспівали Наталія Гончаренко і Роман Цимбала.

Головну доповідь виголосив військово-морський аташе при Посольстві України у Вашингтоні Сергій Нечипоренко. Мистецьку частину програми виконали хор „Думка” з Нью-Йорку під музичним керівництвом Василя Гречинського.

Кінцеву молитву провів о. Михайло Цюман з православної церкви св. Покрови у Філядельфії. Роман Дубенко прочитав декілька привітів і представив американських гостей, представників місцевих урядів.

У залі були гості з України – зі залоги шхуни „Батьківщина”, на чолі з капітаном Дмитром Бірюковичем. Шхуна тепер перебуває в доку у Філядфельфії.

З нагоди Дня незалежності України місцева газета „The Intelligencer Record” надрукувала статтю зі світлинною хору „Думка”.

Методій Борецький

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Вересень 2000 р., ч. 2.

Іван Багряний обстоював національну Церкву

Іван Багряний

В пресі, розмовах та політичних дискусіях в Україні і діаспорі висловлюється багато думок щодо церковних справ в Україні.

Чи церква має стояти осторонь національної ідеї, а чи вона має допомагати будувати Україну, не дослухаючись чужих духовних центрів? Чи християнська Церква має бути єдиною для всіх народів?

У пошуках відповіді на ці запитання варто перечитати лист Івана Багряного з 17 жовтня 1954 року до редактора журналу „Нові дні” Петра Волиняка, який виходив у Торонто.

Високошановний і дорогий

Петре Кузьмовичу!

Дякую за листа. Ви пишете, що „не згодні зі мною в трактуванні ролі церкви”. Але ж я Вам ще ніякого мого трактування не висловлював, а те, що ви маєте на увазі (кілька слів в попередньому листі), це не стосується мого трактування, а лише висловлена думка, що „там” іде шукання людьми (й людськими душами) шляхів з колективістичної темряви й спрощення в питанні релігії. Це та правда, яку нам треба мати на увазі й яка є запорукою незмертвіння людського духа, запорукою руху вперед по шляху вічних шукань і прагнень, що особливо важне нині на загальному – всесвітньому – тлі зануку й духовного тупику та безвихіддя. Дехто на Заході обертається очима на Схід в надії побачити звідти оновлення, велике сонце правди. Я думаю, що якась місія в духовному оновленні світу припадає таки „тамтешнім” людям, що в горнілі страждань виношують десь великі людські духовні цінності. Але це ще не є моє трактування ролі церкви.

Проблема церкви – це щось інше. І ця проблема для нас складається з двох частин – з питання релігії й моралі, тобто з питання совісті, з одного боку, – та з питання політики, з другого. Ви теж цього не заперечите. Бо коли ви пишете про „національну церкву”, то це вже справа не релігії, а справа політики. Бо якщо бути послідовними християнами, то жодної національної церкви немає й бути не може. Християнська церква, тобто християнська релігія, це явище глибоко інтернаціональне. Як не може бути Бог чийось національним, а стоїть понад усіма націями. Проте, життя внесло в питання церкви свої корективи (і не марно), зробивши церкву явищем політичним. І от якби я висловлював свої погляди на питання церкви в Україні, то сказав би те саме, що й ви: **національна церква. І призначення її великою мірою полягало би в тім, щоб для українського народу направити те зло й ту шкоду, що йому заподіяла російська церква, теж православна і теж підпорядкована тому самому Богові.**

Та Бог тут ні при чому, бо церква в практиці була, є й буде знаряддям не в руках Божих, а політичним знаряддям в руках людей. Отже – національна церква. При-

значення її – бути будівничим українського національного духу, рушієм і помічником нашого народу в його становленні себе в історії. І наша церква національна мусіла би мати свій центр не в Москві і не в Римі, а в Києві, на святих горах. Ми тут заходимо в конфлікт з Богом, але ж так само заходили в конфлікт і всі інші протягом всієї історії, що хотіли вискочити з-під ярма чужої церкви, як засобу національного, духовного і соціального поневолення. І немає ради, якщо ми говоримо про „національну церкву”. І я думаю, що того конфлікту не треба боятися, Бог такі конфлікти з Ним прощає, коли йдеться про життєві інтереси багатомільйонного народу, що хотів би славити Бога теж, але на своїй мові і в своїх храмах, національних, бо в інших Він, крім знування над собою, нічого більшого не мав.

Ось такі мої думки щодо політичної сторони справи, тобто щодо церкви. Що ж до релігії, то це тема глибша. Я думаю, що це мусить покриватися в кінцевому висліді, але до цього шлях складніший. Цю тему ми лишимо, поки що.

Я хочу вірити, що в славному нашому майбутньому встане велике сяйво на київських горах на увесь світ, і буде світочем людства, але це не буде тільки церква по формі. А це буде велика синтез форм і духу. І передтечею цього (як це не дивно), може й був колись великий Тичина, сказавши, крикнувши всією своєю зболілою й глибоко віруючою душею: „Воздвигне ж Вкраїна свого Мойсея! Не може ж так бути”. О! За точність форми не ручусь, бо цитую з пам'яті, але ручусь за точність зміслу.

Якщо Україна хоче бути великою історичною нацією, зайняти передове місце серед інших народів, вона мусить „**воздвигнути свого Мойсея**”. А ні – то вона приречена на погній, на вічне ніщо, на духове й соціальне плебейство, як нація мертва. Ті, що жили й кипіли колись, і що створили величезні цінності (саме в цих шуканнях минулого століття й раніше), відмиратимуть після цвітіння, а ми вмеремо без цвітіння.

Як розуміти „свого Мойсея” – це справа інша. Це велика й довга тема. І складна. І животрепетна. І важлива (стократ важливіша за все інше нині в усьому світі). Ска-

жу тільки, ще раз, що підсоветська епоха колективістичного мракобісся й чорної духовної ночі не може скінчитися реставрацією старого московського т. зв. православного мракобісся й поповщини. Бо це була би велика трагедія. Це не був би крок наперед, а лише доказ людського безсилля й нікчемності.

І мене зовсім не тішить, що сьогодні, як Ви пишете, там багато молоді „сповідається й причащається”. Ліпше б вони не сповідалися. Бо після двох чи пак трьох століть такого сповідання і причащення умерла душа нації, перетворилася нація на збирище „хахлов” і „малоросов”, відповідно до бажання сповідаючих. Чи може ви припускаєте, що там тепер українська національна церква? Чи може ви припускаєте, що московський патріарх і слуги його не випатрошують іменем Бога українську душу нині, як і раніше, будучи вірним знаряддям „третього відділення”?

Ні, я волію, щоб українська молодь не сповідалася по-рабськи перед чужими князями церкви, а присягалася по-геройськи перед князями церкви своєї, національної. А доки її немає, то та молодь не сміє сповідатися й причащатися з московської „чарки”, повної московської „отрути”. І в цьому я не бачу нічого відрядного, лише явище сумне, множиння рабів і плебей. В кожному разі, як не силкуюся, але ніяк не можу уявити, скажім, Вас (пробачте), в тамтешній ситуації – щоб Ви, як український патріот і національно вироблена, провідна особистість, та раптом пішли сповідатися й причащатися до попа московської церкви (а іншої там немає зараз), – я цього ніяк не можу уявити(1). А не можу уявити цього тому, що Ви все таки ніколи на це не могли би піти, доки в Вас б'ється живе серце й ясна голова людини сміливої й гордої.

Так що я відрядного явища не бачу в тім, що молодь тулиться під московський спатрахиль. Але я бачу відрядне явище в тім, що концтабори СРСР великою мірою наповнюються „віруючими” людьми гордого, дерзаючого, бунтівливого духа. Та це все тема інша й ширша. Колись може ми на цю тему обміняємось докладнішими думками. Зараз поки що покладімо це під сукно. Хочу ще раз тільки ствердити, що в питанні церкви, як інституції національної та щодо її ваги й ролі, й потрібності, – ми тут напевне зовсім не розходимося...

З пошаною – завжди Ваш

Іван Багряний.

Примітка:

1) Петро Волиняк у листі до Багряного писав: „Не згоден я з Вами, що поки немає церкви, якої ми хочемо і яка мусить бути, то доти не варто і сповідатися. Я вважаю, що можна піти і в російську, поки нема своєї. Зло нам зробили росіяни не тільки через церкву, хоч через церкву зробили його дуже багато”.

Пожертви на Фундацію ім. Івана Багряного

1000 дол. – Іван Деркач
500 дол. – Олександра Букавицький
250 дол. – Н. та І. Даниленки
200 дол. – Володимир Григоренко
по 100 дол. – Василь Кривсун та Олександр Скоп в пам'ять Б. Іваницького

50 дол. – Андрій Опанащук
25 дол. – Фидора Єфименко та Іван Бренко

На різні цілі

Олександр Скоп:

1000 дол. – на видання 2-го тому книги В. Гришка „Карби часу”; 200 – на видання книги Миколи Зерова; по 100 – на видання спогадів С. Козака, збірки статей О. Черногуза, на книгу Олександра Шугая та проєкт Фіделя Сухоноса, написання художньо-документальної повісті про Фундацію ім. І. Багряного та середовище, що його створило.

Ліда і Петро Шаєнки:

500 дол. – на Києво-Могилянську Академію; 250 дол. – на українську школу в місті Ялта; 250 дол. – на парафію св. Софії Київського Патріархату в Маріуполі, на книгу спогадів редактора „Українських вістей” Сергія Козака.

150 дол. – Н. і І. Даниленки; по 100 дол. – Олексій Коновал, Маріян Коць, Петро Одарченко, Ростислав Василенко, Анатолій Яцюк, Петро і Анна Макухи, Богдан Ткачук, Оля і Петро Матули та Ніна Наливайко в пам'ять чоловіка Дмитра;

по 50 дол. – Діма Комілевська, Петро Шаєнко, Василь Пономаренко та Параска Халіява;

25 дол. – Віктор Андрее.

На лікування бандуриста з України Миколи Литвина:

100 дол. – Володимир Григоренко;

по 50 дол. – Галина Китаєва, Петро Одарченко, Олександр Цареградський та Володимир Яковиченко;

25 дол. – Віктор Андрее;
20 дол. – Надія Лотоцька та Уляна Антоненко.

На книгу статей О. Черногуза: по 100 дол. – Софія Темницька та Олександр Кобаса;

50 дол. – Андрій Опанащук;
60 дол. – Володимир Лизогуб.

На книгу „Горові ковалі” О. Шугая:

250 дол. – Федір Федоренко;
25 дол. – Віктор Андрее;
50 кан. дол. – Р. Василенко.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям! Пожертви на Фундацію звільнені від податку. Підтримуйте Фундацію, щоб вона могла допомагати якнайшвидше зробити Україну українською!

В Фундації можна придбати книги, видані нею тут чи в Україні: „Вінниця – злочин без кари”, „Сталінізм в Україні” Гр. Костюка, „Вставай, народе!” – збірник пісень Григорія Китаєвого, „Спогади” ген. П. Григоренка, „Збірник УРДП-УДРП”, „Публіцистика”, „Під знаком скорпіона” та „Телефон” – казка для дітей Івана Багряного, „Розвіяні по чужині” (про полтавців), „Другий зимовий похід”, „Збірник на пошану Гр. Китастого” та ін. Замовлення на книги та пожертви шліть на адресу Фундації: 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL 60005.

Дописи, листи і пропозиції до сторінки
Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave, Arlington Heights,
IL 60005, USA.

ЗВІДУСІЛЬ

Чи буде податок на спадщину?

Республіканці в Палаті Представників Конгресу США намагаються подолати вето Президента, накладене на закон про скасування податку зі спадщини. Президент наклав вето, бо вважає, що така пільга буде вигідною лише для двох відсотків можливих американців. Проте для подолання вето треба набрати дві третини голосів конгресменів.

В. Ющенко – „Особа року“

Рада Міжнародного економічного форуму „Криниця – 2000“ присвоїла звання „Особа року“ прем'єр-міністрові Вікторові Ющенку. Після пленарного засідання у Криниці Гурській, Польща, голова Ради форуму Зигмунд Бердиховський зазначив, що це звання присвоєне В. Ющенку як видатному політичному та комерційному діячеві у регіоні Центральної та Східної Європи. За словами З. Бердиховського, Рада економічного форуму вирішила, що реформи, які проводить прем'єр-міністр України, „вимагали від нього надзвичайних зусиль, і він є людиною, яка взялася провести ці реформи за короткий час“.

Г. Коль відмовився бути учасником свята

Гельмут Коль, коли був канцлером, скористався нагодою і об'єднав Німеччину. Незважаючи на це, він не прийняв запрошення на офіційне святкування 10-ліття об'єднання Німеччини, котре заплановано відзначити 3 жовтня 2000 року у Дрездені. Відмова відзеркалює його теперішню незручну ситуацію у його ж Християнсько-Демократичній партії після того, коли минулого року Г. Коля звинуватили у фінансовому скандалі.

Коньяк у президента

Ледве президент Південно-Африканської республіки Табо Мбекі виїхав до Нью-Йорку на „Зустріч тисячоліття“, як до його резиденції через вікно заліз 30-літній бездомний злодій. Він не звернув уваги на коштовності чи тасмні папери, але спокосився коньяком 20-річної витримки і ласощами з холодильника. Вечерю перервав охоронець, який побачив світло у вікнах резиденції. Любитель коньяку втік через вибиту віконну шибку.

Телефільм про Сімпсона

Адвокат зірки американського футболу О.Сімпсона звернувся до Верховного суду Каліфорнії з вимогою припинити показ телевізійного фільму з подробицями процесу про вбивство дружини Сімпсона Ніколь і її приятеля Роналда Голдмана. Проте суддя Дейвід Яффе відхилив протест, оскільки сам Сімпсон чотири роки тому не опротестував появу книжки з цієї теми, яку написав його приятель Роберт Кардашян, а фільм створено на її підставі.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Книжка про УПА, сповнена суму

Видавництво дніпропетровського часопису «Бористен» видало друком книжку спогадів Євстахія Кметя («Сойки») з Мейплвуду, Н. Дж., «Любачівщина на шляху боротьби». Попри дещо узагальнюючу назву книжка є, властиво, описом бойового шляху самого автора в загонах УПА. І саме те, що книжку написала людина, яка не з архівних документів чи оповідей інших знає про бої на Любачівщині, а сама пройшла усі випробування лісового партизанського життя, надає новій книжці про УПА особливої виразності.

Чоловіки села Лівчи і довколишніх сіл узялися за зброю після того, як їхні села зазнали жорстоких переслідувань з боку німців, Червоної армії і польських кіл – як націоналістичних, так і прокомуністичних. 120 українців утворили Лівецький самооборонний куш, який злився з військовими частинами УПА. «Сойка» почав свій бойовий шлях напровесні 1944 роки і закінчив в липні 1947-го, коли його полонили поляки і засудили до пожиттєвого ув'язнення. Це був шлях, який важко собі уявити тим, хто знає про нього з книжок чи переказів.

Не маючи достатньої зброї, харчів, медикаментів, постійно переслідувані переважними силами супротивника, в лісах і на болотах, брудні і обірвані молоді чоловіки усе ж усвідомлювали не лише свою приреченість, а й історичне покликання, яке полягало в потребі боронити місцевих українців від знищення, а також боронити честь нації, право земляків належати до українського роду на землі, яка була батьківською, а стала чужиною.

Партизанське життя тривало в постійних сутичках з військом, у

яких випадали перемоги, але частіше – поразки, тому що сили повстанців були обмежені і кожна смерть в бою применшувала боєздатність підрозділу.

Ворог не тільки атакував, а й засилав до УПА своїх розвідників, котрі діяли під маскою дезертирів з Червоної армії чи перебіжчиків з німецької поліції. Не завжди вдавалося своєчасно їх розпізнати і знешкодити.

Особливо важко стало партизанам після закінчення Другої світової війни, коли проти них обернулися переважаючі сили НКВД і польських служб безпеки.

Усе ж партизани провели ряд акцій, серед яких особливо успішною було виведення з ладу восени 1945 року залізниць, якими мали вивозити на Захід українське населення, розгром ряду переселенських комісій. Виселення українців дуже ускладнило становище партизанів, які не мали тепер підтримки в селах.

В лісі почався голод, люди гризли кору молодих сосен, їли коріння і жолуді. Виходу до річки партизани не мали, а в лісових калябанях не було можливості помитися. Комарі і воші загризли вояків. Великі втрати спричинив тиф. Кмітливі повстанці навчилися ловити диких качок на вудку, а гусей – на змочений в спирті горох, від якого гуси чманіли.

У нерівних боях танули сили повстанців. Після кожної сутички вони недолічувалися до десяти побратимів. В селах серед попелу стирчали комини на місці хат. Ворог був повсюдно. В селі Губинок автор потрапив до рук карателів. З в'язниці він вийшов у 1954 році, а в 1966-му дістався до США.

Свої спогади Євстахій Кметь почав занотовувати майже півстоліт-

Євстахій Кметь

тя тому, а видав тільки тепер. Сприяли йому, як він сам пише, терпеливість дружини Євгенії, допомога зятя Івана Симчика і приятеля Володимира Васькова, дочок Богданки і Миросі. Врешті усі ми маємо книжку, над якою, пишучи, плакав автор, а тепер переживуть сум читачі, коли дізнаються про випробування, героїзм і загибель стількох молодих патріотів.

Звісно, щоб прочитати книжку, треба її придбати у автора, який чекає замовлень на адресу: **Stanley Kmet, 381 Lum Ave., Union NJ 07083**. Ціна книжки 15 доларів (ще 2 долари – на пересилку в США).

Л.Х.

Поезія Олександра Домбровського

Минулого року відомий історик Олександр Домбровський, довголітній член НТШ, співзасновник Українського Історичного Товариства, дійсний член УВАН, автор численних наукових праць з давньої історії України, несподівано з'явився перед українськими читачами в „новій іпостасі“ – поета. Перша збірка його поезій мала назву „На порозі другого тисячоліття“, а цього року в дрогибицькому видавництві „Відродження“ вийшла друга – „Ти був зі мною“. Обидві приблизно одного розміру (по 70-80 віршів у кожній), мистецько гарно оформлені.

Перше, що відразу помічаєш, відкривши збірки, це своєрідний стиль і ритміку, відсутність будь-якої гри в евфонію, взагалі в звукозапис, гри, типової для сучасної поезії. які поставили перед його уявою, були його власні.

Велика частина віршів Домбровського має релігійне забарвлення. Це не просто релігійні мотиви як сюжетна канва, а вислів його глибокої віри, що надихає й становить саму суть його поезії. Ось кілька прикладів:

*В життєвих бурях під час молитви,
Коли тонучий хапається бритви,
Серед бовванів морських з піною –
Ти був зі мною.*

*Коли в трагічних хвилинах розпуки
До Тебе пнялись благальні руки
І втомлені очі, залиті сльозою, –
Ти був зі мною.*

або інший вірш, „Аве Марія“:

*Аве, Марія, Дух Плід посіє
У людським тілі – в лоні життя.
Його заповів пророк Ісаїя –
Ти ж з Назарету чиста лелія,
Благословенна будь, в ласці
Отця!*

*Ту вість небесну, що душу гріє,
Благовіщу тобі... Аве, Марія!
Аве, Марія, за задумом Божим
Твій Син окрилить похід століть.
Кинувши виклик силам ворожим,
Як Ангел стане Він на сторожі
І Жертвою скріпить Новий Заповіт.
Твій Йошуа в серці любов посіє,
Співай псалом дяки... Аве, Марія!*

Такі вірші людина байдужа до релігії або невіра не сприйме так, як того хотів би автор, але для християнина ця поезія звучатиме, як щось рідне й миле. Те саме можна сказати й про вірші політичного чи ідеологічного змісту,

надхненні почуттям національної гордості. Наприклад:

Епітафія невідомому воїнові за волю України

*Ти йшов на поклик волі
Наперекір злій долі,
Бо вдарив дзвін тривоги:
Номад з Урал-Алтайських гір,
Сусід лукавий-бузувір
Топтав твої пороги.
Від Базару і Крут, від героїв УПА,
Дивізійників, Карпатської Січі –
Не одні Тернопіли, а сотня ціла,
Що дивилася ворогам в вічі.*

Напевно до українського читача, вихованого в дусі комуністичного інтернаціоналізму, такі вірші не промовлять, однак, хто знає, може вони якраз збудять любов до рідної землі. Ніхто не може передбачити, який відгук знайде ця поезія в душі читача. Але автор таки сповідається на співчутливий відгук, кажучи у передмові до другої збірки: *Якщо мої поезії стануть нехай і скромним антитезою до сучасного, розхристаного ідеологічного й практичного матеріалізму та мілітарного атеїзму, то вони сповнять своє завдання.*

Побажаймо авторові, щоб його сподівання сповнилися.

Ася Гумецька

«Верховина»: творення нової вартості

Останнім часом у «Свободі» усе частіше з'являються згадки про українську відпочинкову оселю «Верховина» в Глен Спей, Н.Й. Йдеться про те, що виникла необхідність продати оселю, яка належить Українському Братському Союзові, і є охочі її придбати. Чому б ні? Високо в горах лежить мальовниче селище, сповите чистим повітрям. Зоряне небо вечорами віддзеркалюється у кришталевій воді озера, довкола розташувалися затишні будівлі. Чути українську пісню. Ніби в Україні... Усе це минеться, коли сюди прийде новий господар, спроможний відкрити гучне казино, поставити модерні готелі, залити усе яскравим світлом, вкрити асфальтом лісові галявини... Господар має прийти вже у жовтні.

Проте у передчутті цих змін група українців утворила Українську Американську Культурну Фундацію (УАКФ), котра дістала згоду Головної ради УБС на придбання оселі за визначену ціну, й заходилася збирати кошти, щоб заплатити за «Верховину» 925 тисяч доларів. Про діяльність Фундації регулярно розповідає «Свобода», сподіваючись, що ці розповіді знаходять свого читача. Такі сподівання, на жаль, не підтверджує редакційна пошта, тому що з цієї проблеми не надійшло ще жодного листа. Очевидно, наші читачі сприймають наступні зміни у Глен Спей як ще один закономірний результат замирання діаспорного життя, викликаного природними процесами людського старіння. Насправді ж, клопотання УАКФ про збереження оселі є чимось більшим і значущим, ніж проста зміна власності, колись надбаної українцями.

У минулому столітті чимало українських селян попливло до Америки в надії заробити тут на поліпшення свого життя. Ці люди, переважно бідні, неосвічені, приїздили до Америки тимчасово, бралися за найважчі роботи, жили у бараках, помирали молодими від нещасних випадків і хвороб, але трималися купи і плекали надію на Бога. З такою надією вони почали творити і будувати церкви, котрі стали порятунком їхньої національної окремішності, надією на виховання дітей і поміч в старості. Спільними зусиллями у ті роки була створена **перша українська вартість за океаном: національна**

Церква, яка зберегла громаду і її дух.

Після Другої світової війни до Америки прилинула ще одна хвиля емігрантів, яка, спираючись на доробок попередніх поколінь, почала творити **другу вартість, якою стала не тільки існуюча релігійна духовність, а й світська культура високого гатунку**, виражена в науці, літературі, мистецтві. Політичні вигнанці вважали своє перебування в Америці тимчасовим і зберігали український доробок для майбутнього перенесення в Україну. Як для першої хвилі матеріальним проявом її існування стали переважно численні церкви, так для повоєнної хвилі предметом уваги були українські дома, театри, музеї, інститути. Як пастирями першої хвилі були священники, так в другій хвилі роллю провідників узяли на себе вчені, літератори, мистці. Тепер діаспора мала вигляд своєрідної автономії в американській державі, створивши не лише банки взаємодопомоги, а й усю інфраструктуру, яка за інших умов визначала б самобутність даного народу. Такої самобутності не мала Україна в складі СССР.

Діаспора жила значною мірою ідеєю незалежної України, котру принесли з собою за океан повоєнні емігранти, в числі яких було чимало безпосередніх борців за вільну Україну. І ось сталося: Україна проголосила незалежність. Минули в радісному збудженні перші роки, і раптом стало зрозумілим, що в Україні і за океаном живуть хоча й українці, але не дуже схожі між собою. Громадяни незалежної держави після перших радощів почали озиратися в минуле, коли вони мали менше проблем з повсякденним прожиттям. Десятиліття, впродовж яких вирости нові покоління, а ідея незалежності звучилася до невеликого кола переслідуваних літераторів і мистців, створили нову ментальність, яка може змінитися лише на засадах шоку або завдяки знову ж таки багаторітній просвітницько-виховній роботі. Хто це здійснить? Особливо при усвідомленні, що тієї України, з якої колись виїхала діаспора, вже ніколи не буде.

Діаспора теж не поспішила повертатися до незалежної України, хоча жила мрією про це. Крім гарних ідей, в людей з'явився американський достаток, який дуже не просто принести в жертву навіть

шляхетній ідеї. Та й вік колишніх борців і мрійників уже поважний... Що ж, доводиться миритися з продажем українських курортів, аби лише вберегти свої хати. Проте клич УАКФ до збереження «Верховини» не є голосом волаючого в пустелі. Можливо, УАКФ і не усвідомлює до кінця тих соціально-психологічних процесів, які спонукали її до діяльності, але насправді йдеться про творення вже третьої національної вартості за океаном.

Необхідно усвідомити, що українська громада ніколи не зможе стати американською в такій мірі, щоб розчинитися серед ірландців, індіан чи афро-американців. Якими б американізованими не вирости українські діти, вони однаково шукатимуть свого кохання серед своїх, ходитимуть на концерти ансамблю Вірського, молитимуться в українських церквах. Інша справа, що для них козацька, гопакова, шараварна Україна буде екзотичним краєм пращурів, як для індіан є екзотичними головні убори вождів. Нові покоління житимуть своєю національною групою без туги за Україною, взагалі без неї, але усе ж з українською ідеєю в душі. **І ця нова спільність є тією третьою вартістю, яку створила еміграція за океаном.** Вона перебуватиме в Америці постійно, тому що важко припустити, що нинішня українська молодь коли-небудь повернеться в Україну. Прагнення зберегти «Верховину» для українців є зримим проявом цієї третьої духовної вартості, яка може бути вищою від релігійної чи мовної спільноти, бо можна говорити лише англійською мовою, але мати сантимент до України. Можливо, цього разу не вдасться зібрати гроші на викуплення оселі, але настане час, коли нинішня молодь, керуючись правом цієї спільності, свого національного запевнича, гостро відчує втрату своєї посілості у Кетскільських горах. Але буде пізно. Вересень уже натискає. Якщо якимось дивом вдасться вмовити урядовців із забезпечених установ, які вимагають продажу посілості УБС, відтягнути цей час, то ненадовго. І поки ми думатимемо, «що я з цього буду мати», то на «території України» в Пенсильванії, що зветься «Верховиною», вже, може, звучатимуть інші пісні, що витіснять наш гопак назавжди... То чи не краще подбати тепер, сьогодні?

Левко Хмельковський

ЗВІДУСІЛЬ

Третина імігрантів в США – нелегальні

Бюро статистики праці США повідомляє, що число імігрантів у США є найвищим за останні 70 років. З 15.7 млн. чужинців 12 відсотків працюють, з числа працюючих імігрантів третина – нелегали. Вони виконують важкі і малоплатні роботи – пакують мясо, прибирають готелі, працюють на птахофармах, будовах, плянтаціях. Американські компанії вимагають, щоб Конгрес дозволив збільшити число робітників з інших країн.

Т. Коппел ще 5 років вестиме телепрограму «Найт Лайн»

Тед Коппел, відомий своєю телепрограмою «Найт Лайн» на мережі Ей-Би-Сі, яку він веде від 1980 року, дав згоду залишитися на дальших п'ять років. Від 1 січня 2001 року він вестиме цю програму тільки тричі в тиждень. Крім того, він погодився провести шість спеціальних однотижневих телепрограм кожного року.

Георгій Дигієнко вибачився за Росію

Недавно в російському місті Твері відбулось освячення меморіального цвинтаря розстріляних тут у 1940 році 6,570 полонених польських офіцерів. На церемонію спеціальним поїздом прибуло з Польщі понад 400 членів родини страчених в'язнів комуністичного режиму. Біля брами цвинтаря їх зустрів 40-річний мешканець міста Георгій Дигієнко з російським прапором, перев'язаним чорною стрічкою. На табличках з іменами розстріляних він прикріпив летючки: «Поляки, пробачте нам».

Освідчення... у пляшці

Троє рибалок зі США виловили в Атлантичному океані пляшку з листом, у якому поляк Лешек з Бидгоща освідчувався в кохання Ізі зі США і писав, що не витримає піврічної розлуки з нею. Він нагадує, що був претити виїзду до США і благає її повернутися. «Дейлі Ньюс» опублікувала знайдений лист в надії, що Іза відгукнеться на нього.

Повітряні бюстоноші

На ярмарку жіночої білизни у французькому місті Ліоні британська фірма показала бюстоноші «Модель Еротик», основу яких складають подушечки з повітрям. Регулюючи тиск повітря, жінки зможуть змінювати обсяг «грудей» за власним бажанням.

Надто сильні враження

У містечку розваг у Вайлдвуді, Н.Дж., існує Дім мстивих привидів, у якому відвідувачів мав лякати 19-річний ірландський студент Шон Джексон, несподівано з'являючись з темряви перед вагончиком. Проте юнак потрапив під вагончик і втратив ногу. Проїзди крізь Дім мстивих привидів тимчасово припинено.

Українки на конференції в Бостоні...

(Закінчення зі стор. 8)

кож відвідини історичних місць Бостону. Ми ходили «Бостонською стежкою Свободи» та оглядали історичні місця, де творилася американська незалежність. Були ми і на цвинтарі зі XVII ст., де похований президент Самюел Адамс і герой революційного часу Пол Ревір. Бачили «Першу публічну латинську школу» в Америці з 1635 року, Королівську каплицю з 1754 року, яка є цінним прикладом архітектури того часу.

Перевибори ГФЖК відбуваються тільки на деякі позиції. Всі позиції – є на два роки. Президентом автоматично стає президент-елект, яка займала позицію першої заступниці президента, а перед тим другої, а до того пости скарбника, секретаря. То ж на президента підготовляється вона кілька років і вступає в той пост цілком підготовленою. Резиденція президента – завжди у Вашингтоні. Свою дворічну каденцію скінчила Максим Скарбро з Вест-Вірджинії, новим президентом стала Шелбі Гамлет з Вірджинії.

Наступна 110 Конвенція відбудеться в червні 2001 року в Сейнт Пол, Міні.

Добрій освіті – добру основу

До колишніх випускників Дрогобицької гімназії, вихідців з Дрогобищини та до усіх українців, які хочуть прислужитися справі навчання та виховання гімназистів – майбутнього України.

Підрастаюче покоління нашої держави повинно отримати належну освіту на рівні сучасних світових вимог. В даний час в Україні домогтися цього надзвичайно важко. Гімназія відчуває нестачу відповідних засобів навчання: комп'ютерів, копіювальної техніки, принтерів, відеотехніки. Вимогою часу є входження гімназії в Інтернет. Надіємося на вас, дорогі українці, що ви допоможете гімназії коштами для придбання необхідного технічного обладнання.

Пожертви можна висилати на ім'я директора за адресою: **82100, Дрогобицька гімназія, вул. Б. Лепкого, 19, Дрогобич, Львівська область, Україна.**

І. Лепкий, директор

15 вересня – відкриття Олімпіади-2000 у Австралії

Сідней – в очікуванні свята

В день виходу цього числа "Свободи" в Сідней, Австралія, над чашею 110-тисячного олімпійського стадіону спалахне запальний у стародавній Олімпії вогонь XXVII Ігор сучасності. У цій незвичайній спортивній події виступить рекордна кількість атлетів – 10,300, а висвітлюватимуть змагання 15 тисяч представників засобів масової інформації.

У неділю, 10 вересня, величезний Боїнг-747 доставив на "зелений континент" керівництво Національного Олімпійського Комітету України і групу українських журналістів. Подорож в Австралію – Київ-Франкфурт-Сінгапур-Сідней зайняла довгих 36 годин, з яких майже доба минула в повітрі. Місто зустріло українців справжньою весною. Яскраве сонце, море квітів, зелень пальм, олеандрів, кипарисів, легкі сорочки з символікою сіднейських ігор. На Олімпіаді виступить 239 посланців України, 74 з них – учасники минулої Олімпіади в Атланті, 86 – переможці чемпіонатів світу й Європи 1997-2000 років. В спортивній програмі наші атлети будуть представлені в 184 точках з 300. В Олімпійському селищі вже піднявся прапор України, а 24 вересня в тісному олімпійському графіку змагань, що не передбачає жодного вільного дня, буде відзначатися День України.

До речі, австралійський пере- можний досвід в українських

олімпійців вже є. У 1956 році на іграх у Мельбурні чемпіонами стали гімнасти Лариса Латиніна, Поліна Астахова, Віктор Чукарін, Борис Шахлін, Юрій Титов, важкоатлет Ігор Рибак, стрілець Віталій Романенко, п'ятиборець Іван Дерюгін. А уродженець Сумщини Володимир Куц, який у блискучому стилі виграв дистанції 5000 і 10,000 м, був названий кращим атлетом Ігор-56. Тепер наші надії пов'язані з Сіднеєм-2000.

ДІНАУ.

Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко вітає олімпійців. 239 українських атлетів візьмуть участь у XXVII літніх Олімпійських іграх в Австралії, де змагатимуться в 27-ми видах спорту. Фото ДІНАУ

Дощ – добра прикмета

(Закінчення зі стор. 1)

України Віктор Ющенко, який є головою організаційного комітету з підготування Олімпійських і Параолімпійських ігор, знайшов важливі й потрібні слова, а от поважний голова Верховної Ради Іван Плющ відверто розчарував, коли з папірця зачитав усім присутнім своє привітання.

Досить прісну канву цього свята дещо пожвавила парада наших майбутніх спортивних надій. Цьо-

го ж вечора були офіційно відкриті І Спортивні ігри школярів України. Апотеозом свята стало художньо-спортивне видовище за участю, як було сказано диктором, чемпіонів світу, Європи...

Наостанок у палаці я побачив декількох відомих спортсменів, що були просто-таки "атаковані" молоддю задля отримання автографів. Анжела Балахонова, наша вже дуже титулована легкоатлетка, що недавно встановила новий рекорд Європи зі стрибків із жердиною (4.56 м), не відмовила "Дню" у міні-інтерв'ю.

– З яким почуттям ви йдете до Сіднею?

– Відчуваю вдячність до людей, що прийшли нас провести на Олімпійські ігри. Я буду відчувати цю підтримку й там.

– Останнім часом ви добилися дуже високих результатів. І все ж кого зі спортсменок ви вважаєте головними конкурентками, чого побоюєтесь?

– Боюся, що не зможу себе реалізувати. Серед суперниць я виокремила б двох росіянок (вони стрибнули недавно по 4.50 м), спортсменок з Чехії й Німеччини. Австралійка Емма Джордж цього сезону покищо виступала невдало. Рекорд світу зараз належить американці Стейсі Драгілі (4.63 м), вона й буде моєю головною суперницею.

Сергій Махун, газета "День".

Спортивне свято на Союзівці

Нагороду Марії Душник за найкращу спортову поставу одержав Я. Тимків (зліва) від З. Снулика.

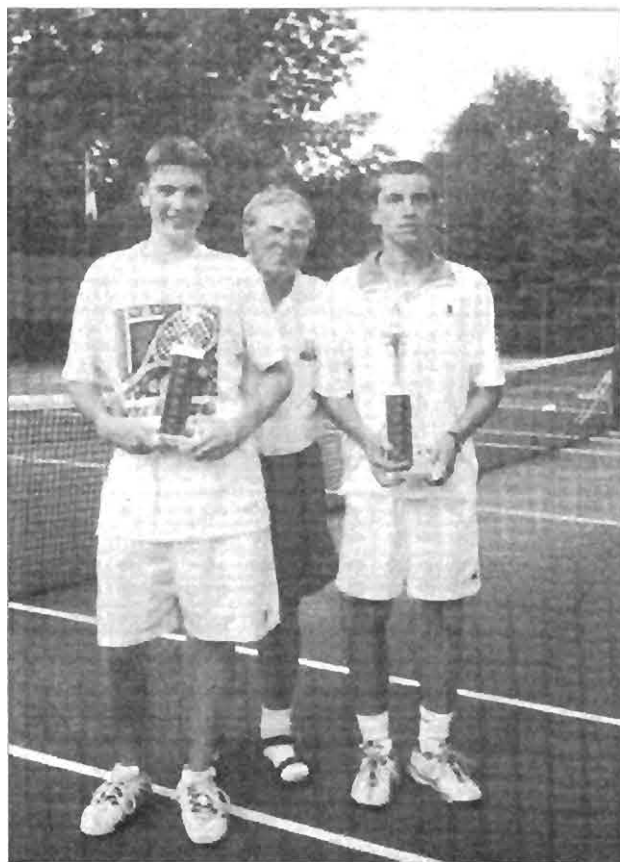
Ю. Савчак (другий справа), чемпіон групи сеньйорів 45 років і вище, отримав чаші від радної УНС Стефи Гаврилюк (зліва) і Віри Попель. Нагороду в пам'ять свого батька д-ра Петра передає д-р Ю. Харук.

(Закінчення зі стор. 7)

шові стипендії надає автомобільна фірма, „Віннер Форд”, власником якої є відомий український філантроп Іван Гинянський. Ці стипендії є в сумах:

чоловіки – 800 і 400 дол., переможені півфіналісти – по 200 дол.;
жінки – по 600 дол. і 300 дол.;
юнаки і юначки – 200 і 100 дол.

Турніром, в якому стартувало 50 змагунів і

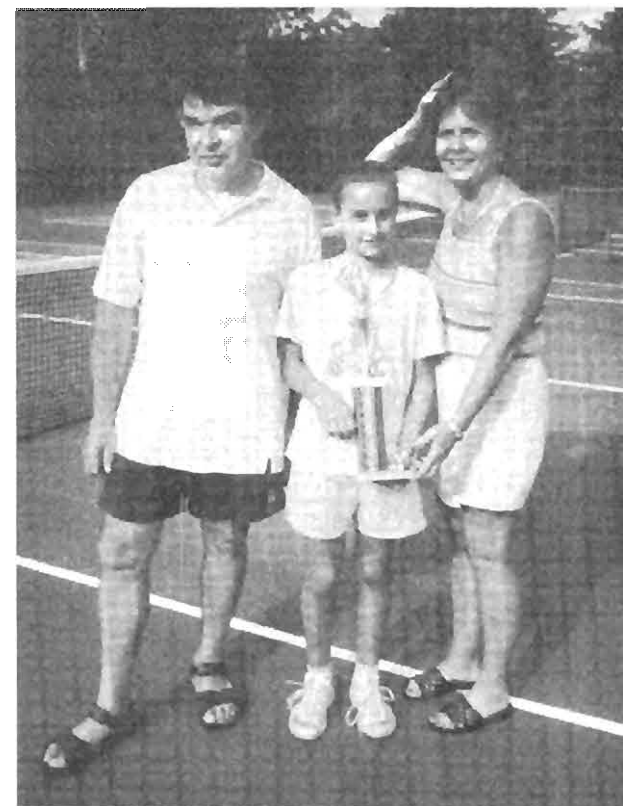
Старші юнаки Г. Мільчуцький (справа) і О. Заяць прийняли чаші і грошові нагороди від Ю. Савчака.

змагунок, проводила комісія в складі: Ю. Савчак, Зенон Снулик, інж. Роман Ракочий ст., Юрій Попель і Ю. Грабець.

Після закінчення змагань і вручення нагород відбулася церемонія закриття, під час якої промовляли У. Дячук, Ю. Савчак, ланковий тенісу КЛК Ю. Попель і З. Снулик. Спущенням американського, канадського і українського прапорів із щоглів закінчено ці триденні змагання.

Н. Н.

Світлила Петруся Савчак

Наймолодша юначка Маріянна Мільчуцька, уродженка України, здобула свій перший чемпіонат на Союзівці. Її обдарували Трофеєм і грошовою стипендією фірми „Віннер Форд” Ю. і В. Попелі.

Готель „Гілтон” в Ейлаті.

Свята Земля, яку 2 тисячі літ тому навістив Ісус Христос, омивається трьома морями – Середземним, Мертвим та Червоним. На березі Червоного моря знаходиться всесвітньо відоме курортне містечко Ейлат. Літньої пори, коли температура повітря сягає 39–40 градусів, а морської води до 25-ти, сюди приїздять справжні любителі сонця та екзотики. Звідси можна бачити з вежі чотири країни – Ізраїль, Єгипет, Саудівську Арабію, Йорданію, милуватися кораловими рифами і горами, що змінюють колір в залежності від того, під яким кутом падають на них промені сонця. Сотні видів риб, які ніде в світі більше не зустрічаються. Море пестить проходою і водночас – теплом.

ПОДОРОЖІ

На Червоному морі кумкають жаби

Ще 50 років тому тут було маленьке поселення Ум Рашраш (щось на зразок „вічний гамір”), яке слугувало місцем ув'язнення для порушників закону. Позбавлені волі не сиділи за ґратами – все одно тікати нікуди: з одного боку море, з другого – пустеля Негев. Це тепер до Ейлату ведуть кілька доріг. Одна з них, вздовж кордону з Йорданією, завантажена автоматами, які доставляють життєво необхідні засоби на південь Ізраїлю, в міста та поселення Негеву. Нею користуються також туристи, бо з траси можна милуватися Мертвим морем, яке лежить на 450 метрів нижче рівня океану і є найнижчим місцем Землі. Передусь цьому видові гірський перевал, вершина якого сягає відзначки

350 метрів над рівнем океану. Напис „Содом” нагадує про гріхопадіння колись величних міст. Мене у цьому місці охоплює сум. Та й природа стає одноманітною. Лише верблюда колючка „прикрашає” безмежну долину колись повноводної річки.

Наступні гори, кратер і містечко мають однаково назву – Мішпе Рамон. Місцеві природознавці стверджують, що пейзаж долини нагадує місячний. Це й справді – диво природи, і шкода, що фото в газеті не дозволяє передати його барви. По той бік гір лежить таємнича долина Увда. Історики стверджують, що долина належить до епохи неоліту і в сиву давнину тут текли повноводні ріки, водилися олені, газелі, осли. Тепер залишилися стру-

мочки, рештки культового храму, обриси ромбу, кут якого виходить на чотири сторони світу. В середині – споруда з 16 каменів, які вершинами дивляться в небо. Посередині храму є три заглиблення – місце для жертв. Вчені, які дослідили попел, стверджують, що тому попелові близько 8 тисяч років.

Від Мішпе до Ейлату близько двох годин їзди. В авті вже спекотно, і ми зупиняємося на каву. Прохолода пустелі приємно лоскоче обличчя. Ми довго сидимо тут. Пустеля живе, вона говорить з вами, треба лише навчитися її слухати, поважати її закони. А інакше – біда. Карас вона жорстоко, за найменшу провинку бере найдорожчу ціну – життя. Близьче до цивілізації дорога жвавішає: поселення, бази любителів гірського туризму. Ось за цими вершинами уже Червоне море.

„І повернув Господь західний дуже сильний вітер назад, і він поніс сарану, та й укинув її до Червоного моря”, так розповідає Біблія про море, яке було свідком виходу юдеїв з Єгипту і мало відношення до однієї з десяти кар єгипетських. Грецькою мовою Червоне море називається Очеретяним, на івриті – Останнім. Вода в морі не червона, а присмного сіро-зелено-синього кольору і не останнє воно, бо за ним – океан, а очерет і справді росте тут, хоч і на штучному болоті, уміло відтвореному у готелі „Геродс”. А ще на болоті квітнуть білі і фіолетові лілії, кумкають жаби, плавають дикі качки. Точнісінько, як в Україні.

Червоне море.

Світлана Глаз, кор. „Свободи”

Вересень

За щоденними турботами великого міста ми не помічаємо, що робиться навколо нас. Вранці біжимо до автобусу або автом намагаємося нагнати час. На роботі цілий день, а увечорі – знову поспіх: треба заскочити до крамниці по харчі, приготувати вечерю, приділити увагу дітям... Лише риболови та мисливці можуть дозволити собі відчувати красу природи. А природа – то Божий дар нам. Усяка пора року по-своєму гарна. Як і перші дні осені, коли ще по-літньому припікає сонце, буяє зелень і тільки де-не-де замайорить жовтий листок... У сосняку до міцного аромату живиці приєднується ледь вловимий медовий запах квітів вересу. Пружні приземкуваті стебельця цієї рослини густо вкриті гострими листочками, які зеленіють більшу частину року. Вересовий цвіт – невичерпна скарбниця нектару, і пасічники поспішають вивезти вулики у ліс. Верес цвіте з серпня по жовтень, але найбільше – в дев'ятому місяці року, тому й називають його вересень. Чудовий буває сосняк уранці, прикрашений вересовим килимом. Зоряної ночі впала роса на куші і трави. Сонце піднялося над лісом і міріадами іскор засіяло на росинках. Зволожені гострі листочки вересу – наче в посрібленому оксамиті. Місцями червоними намистинками виблискують ягоди брусниці, піднімаються над землею сиріжжикі в різнобарвних шапках. Приємно заглибитися далі й далі у ліс і легко, на повні груди, дихати цілющим повітрям – таким тонким та запашистим... Хороше в сосновому лісі, коли там рання осінь постелила розквітчаний верес! У листяному лісі в зелені коси беріз вплелися золотисті стрічки. Різнобарвним полум'ям горять осики, дикі груші. Червоніють китиці ягід на горобинах. На лісовій ліщині дозріли горіхи.

Не сидіть у чотирьох стінах своєї хати, їдьте на свіже повітря, ближче до природи, до Божої краси, яке принесе вам заспокоєння від турбот.

Наталія Кібець,
Міннеаполіс, Міннесота
Світлив Левко Хмельковський

Осінні гриби

Пеньок зайняли квіти ромена, тож опенькам довелося пересунутися на травник вздовж вулиці у Савт-Оранжі.

ЦІКАВО

Замість глядачів у театрі – кам'яні брили

„На щастя, театр світився пустками...” Даруйте, читачу, за цю крамольну фразу, але написана вона була ще 225 років тому й стосувалася міського дерев'яного театру. Згадка про непоказний, оперезаний парканом майданчик, знайдена в Центральному державному історичному архіві України у Львові, можливо, не вартувала б й найдешевшого квитка на гальорку. Якщо би не той факт, що в цьому документі йдеться про найдавнішу на теренах сучасної України спеціалізовану театральну споруду для публічних вистав. Розважальний заклад, відомий в колах прихильників мистецтва Мельпомени під фамільярними назвами „шопа” або „буда”, мав чотири льожі, галерею і партер. На цьому зручності й закінчувалися: влітку тут панувала нестерпна спека, взимку ж не було жодної можливості його обігріти. Коли саме з'явився цей найперший театр – історія замовчує. Однак у 1775 році, до якого відноситься писемна згадка про нього, „бідолаха” вже був у такому плачевному стані, що похилені стіни підпирали колодами й дошками.

Архівні дані свідчать, що невдовзі у Львові з'явилася ще одна театральна будівля – тепер вже з дахом. А в 1842 році відбулося справжнє свято: увійшов до ладу театр Скарбека – нині Український драматичний театр імені Лесі Українки, а тоді чи не найбільша в Європі крита кам'яна споруда, розрахована на 1460 глядачів.

Проект був багато в чому унікальний, новаторський і, звичайно, усіляко опробований. Тому напередодні прем'єри до повністю закінченого й розмальованого будинку, на подив числених львів'ян, почали завозити сотні кам'яних брил.

Це була перевірка на „витримку”, протягом якої в усіх дерев'яних частинах театру – балконах, льожах і бельєтажах розставили каміння, що відповідали масі 980 осіб. Безмовні брили пролежали вісім днів і за цей час не було помічено жодного будівельного або архітектурного дефекту. І вже тоді відбувся перший спектакль.

Георгій Маценко, ДІНАУ.

**ІНСТИТУТ МОДЕРНОГО МИСТЕЦТВА
та 84-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ в ЧИКАГО**

влаштовують

унікальний показ прозірок

АНДРІЯ ДЕМУСА

„ЗАМКИ І ТВЕРДИНИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ“

історичні та архітектурні пам'ятки

8 жовтня 2000 р., о год. 1-ій по пол.

в приміщенні Інституту 2320 West Chicago Ave.

**УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
і FREEDOM HOUSE**

мають шану запросити українське громадянство

на доповідь і презентацію книжки
широко відомої журналістки

ХРИСТІ ФРІЛЯНД

заст. редактора *Toronto Globe and Mail* і кол. кореспондента
The Financial Times у Києві і Москві.

Зустріч з прийняттям

відбудеться

в четвер, 21 вересня 2000 р., о год. 6:30 веч.

в Українському Інституті Америки, 2 East 79th Street, New York City.

По дальші інформації просимо контактуватись з UIA на

**<http://www.brama/uiia/> або
на тел.: (212) 288-8660**

**ПОВІДОМЛЯЄМО, що
в неділю, 24 вересня 2000 р.**

**СВЯТИШИЙ ПАТРІАРХ КИЇВСЬКИЙ
І ВСІЄЇ РУСИ-УКРАЇНИ
ФІЛАРЕТ**

відправить

УРОЧИСТУ СЛУЖБУ БОЖУ

о год. 10-ій ранку

в православній церкві св. Михаїла в Uniondale, Long Island

Після Служби Божої – спільна трапеза з участю Патріарха

Того ж дня, в неділю, 24 вересня, о год. 6-ій веч.

Українська православна катедра св. Володимира в Нью-Йорку,

Український Інститут Америки і Об'єднаний Комітет

Українсько-Американських Організацій

м. Нью-Йорку

запрошують громадянство на

ЗУСТРІЧ

з Патріархом Київським і всієї Руси-України

ФІЛАРЕТОМ

**до Українського Інституту Америки
2 East 79 Street в Нью-Йорку**

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“, серпень 2000 р.

100 дол.	Пастушок Василь	Сватмор, Па.	10 дол.	Івашко Володимир	Флашинг, Н.Й.	8 дол.	Гнатейко Анна	Кліфтон, Н.Дж.
97	Процишин Микола	Ла Салл, Кве. Канада		Януш Володимир	Філядельфія, Па.		Король Оріся	Монтреаль, Кве., Канада
80	Пугач Ігор	Макунджі, Па		Юськів Василь	Люїсвілл, Огайо		Микитини Павло	
40	Макара Володимир	Кенілворт, Н.Дж.		Коропецький Євген	Фергусон, Мо.		і Надія	Йонкерс, Н.Й.
50	Клебович Володимир	Нью-Бриттан, Конн.		Крислатий Семен	Клівленд, Огайо		Осудар Дмитро	Гомвуд, Ілл.
	Шегедин Тарас	Савт Орандж, Н.Дж.		Курчак Микола	Іст Медов, Н.Й.		Приходько Михайло	Філядельфія, Па.
30	Дичко Михайло	Йонкерс, Н.Й.		Кутак Йосип	Росліндейл, Масс.		Світій Марія	Бруклін, Н.Й.
25	Голінатий Микола	Лейкгерст, Н.Дж.		Лісс Ольга	Голфпорт, Фла.		Шумський У.	Філядельфія, Па.
	Копаниця Макар	Трентон, Н.Дж.		Лук Антоній	Такома Парк, Мд.	6	Скібіцький Алекс	Вебстер, Н.Й.
	Матула Ольга	Потомак, Мд.		Ликтей Ярослав	Ютика, Н.Й.		Ступка Григорій	Байон, Н.Дж.
	Наконечний Василь	Батесда, Мд.		Медюх Марія	Виппані, Н.Дж.	5	Білевич Роман	Ірвінгтон, Н. Дж.
	Сливки Григорій			Мельник Марія	Голлстед, Па.		Бойцун Михайло	Трентон, Н. Дж.
	і Ольга	Скоттсдейл, Аріз.		Меришак Юрій	Варм Мінерал Спр., Фла.		Ханацький Іван	Воррен, Миш.
	Сторожук Богдан	Голд Рівер, Каліф.		Михалек Ольга	Волнат Крік, Каліф.		Ходак Володимир	Філядельфія, Па.
	Штокало Володимир	Сарасота, Фла.		Мілан Ольга	Кергонксон, Н.Й.		Гут Анна	Юніон, Н. Дж.
	Вовк Андрій	Едісон, Н.Дж.		Мусик Павло	Дітройт, Миш.		Гаркач Петро	Бранзвик, Огайо
23	Цехош Петро	Торонто, Онт., Канада		Недільницький Микола	Ст. Люїс, Мо.		Корчинський Микола	Шелбі Твп. Миш.
20	Балабан Ольга	Ворзінгтон, Огайо		Недовиз Дмитро	Рівер Гров, Ілл.		Корецька Анастасія	Фестус, Мд.
	Бека Павло	Лорейн, Огайо		Онуферко Маркіян	Філядельфія, Па.		Кузик Володимир	Валлінгфорд, Па.
	Демус Пилип	Чикаго, Ілл.		Остафійчук Михайло	Лонг Айленд Ситі, Н.Й.		Лонишин Юрій	Самерсет, Н.Дж.
	Калиновський			Пацура Михайло	Філядельфія, Па.		Максимчук Степан	Джерзі Ситі, Н.Дж.
	Олександр	Вудбридж, Ва.		Палушкевич Марія	Салем, Масс.		Неїлко Михайло	Нью-Бриттан, Конн.
	Кузів Ольга	Порт Шарлотт, Фла.		Панін Михайло	Трентон, Н.Дж.		Никифоряк Марія	Воррен, Миш.
	Мачай Марта	Савт Озон Парк, Н.Й.		Панькови Степан			Оренчук Володимир	Саннивейл, Каліф.
	Маринюк Андрій	Кергонксон, Н.Й.		і Галина	Порт Шарлотт, Фла.		Павлюк Іван	Парма, Огайо
	Сірик Іван	Чикаго, Ілл.		Паньків Й.	Ст. Леонард, Кве., Канада		Полець Борис	Міннеаполіс, Мінн.
18	Гречили Євген і Дарія	Лонг Айленд Ситі, Н.Й.		Паранчак Олекса	Вілмінгтон, Д.		Постоловський Йосип	Воррен, Миш.
15	Феленчак Степан	Нью-Берн, П.Кар.		Пільгуй Дмитро	Філядельфія, Па.		Сахно Йосип	Лукавт Мавнтен, Джа.
	Ганипсяк Йосип	Баффало, Н.Й.		Походенко Іван	Мелровз Парк, Ілл.		Садлик Михайло	Кліфтон, Н.Дж.
	Геврик Стефані	Едмонтон, Ал., Канада		Прокопович Іриней	Калабасас, Каліф.		Семущак Степанія	Вудсайд, Н.Й.
	Луцишин Мирон	Фінікс, Аріз.		Пундик Роман	Міннеаполіс, Мінн.		Старущак Францис	Велланд, Онт., Канада
	Шумило Дмитро	Ленсдейл, Па.		Рожок Степан	Філядельфія, Па.		Сухоренко Анна	Голлівуд, Фла.
13	Сенчишак Микола	Кеноша, Виск.		Сітко Василь	Вест Ст. Пол, Мінн.		Свириденко Олег	Гантингтон, Конн.
12	Павлів Сергій	Лейквуд, Н.Дж.		Слободинський Олег	Рочестер, Н.Й.		Сивенький Василь	Вілльямсвилл, Н.Й.
10	Бурачинський Богдан	Флорам Парк, Н.Дж.		Смолей Марія	Нью-Гартфорд, Н.Й.		Уздейчук Володимир	Йонкерс, Н.Й.
	Цап Марія	Гранада Гіллс, Каліф.		Соколев Анатоль	Дітройт, Миш.		Веклак Іван	Плейнфилд, Н.Дж.
	Ханас Петро	Овк Лавн, Ілл.		Сорочак Володимир	Чикаго, Ілл.		Закревський Андрій	Мідл Вілледж, Н.Й.
	Ціховляс Любомира	Ст. Петербург, Фла.		Стеткевич Ярослав	Воррен, Миш.		Залуцька Софія	Чикаго, Ілл.
	Цибрівський Ілько	Люїсвілл, Кі.		Сигіда Йосиф	Іст Гановер, Н.Дж.		Зварун Андрій	Рослін Гайтс, Н.Й.
	Дацків Анна	Філядельфія, Па.		Сиротюк Наталія	Сомерс, Конн.	3	Біланіч Антін	Сідар Ноллс, Н.Дж.
	Дубровський М.	Силвер Спрінг, Мд.		Ткачук Дмитро	Філядельфія, Па.		Якимець Андрій	Чикаго, Ілл.
	Філенко Олександр	Гюстон, Тек.		Трусевиц Богдан	Чикаго, Ілл.		Ковалик Софія	Бетлегам, Па.
	Галонзка Дмитро	Росліндейл, Масс.		Вислоцький Ігор	Чикаго, Ілл.		Слота Степан	Колледж Парк, Мд.
	Громов Алла	Ютика, Н. Й.		Юрків Юрій	Асторія, Н.Й.	Разом		1,753.00 дол.
	Гальчук Микола	Парма, Огайо		Задорожний Степан	Кліфтон, Н.Дж.	Щиро дякуємо за фінансову підтримку найстаршої української газети.		
	Гринчишин Зенон	Гренд Рапідс, Миш.		Заяць Роман	Чикаго, Ілл.			
	Гурський Петро	Челтенгам, Па.		Залуга Петро	Вестленд, Миш.			

**ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ
СИРОТАМ В УКРАЇНІ**
запрошує
спонзорів і людей доброї волі, яким дорога доля сиріт в
Україні на

ПЕРШІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
які відбудуться

15 жовтня 2000 р., о год. 2-й по пол.
в Домі Українського Інституту Америки, 2 East 79th Street, New York, NY

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:
Звіти референтів, вибір Директорів і внески та запити.
Після загальних зборів мистецька програма з участю:
ОЛЕГ ЧМИР – баритон,
ОПЕНА ГЕЙМУР – сопрано,
ВОЛОДИМИР ВИННИЦЬКИЙ – піяніст.

Висвітлення фільму
„МОЛОДА УКРАЇНА – відпочинковий табір сиріт і півсиріт“

УКРАЇНЬСЬКА СЛУЖБА ЗНАЙОМСТВ
„ПОБАЧЕННЯ У МИХАЙЛА“

За дальшими інформаціями просимо писати на адресу:

**MYCHAILO'S
UKRAINIAN DATING SERVICE**

24 Belvia Rd, Box 191, Toronto, Ont., Canada M8W 3R3
Tel.: (416) 695-2458

Спеціаліст з внутрішніх хвороб
MARK T. OLESNICKY, M.D.
INTERNAL MEDICINE

Приймає за попереднім домовленням
Лікар говорить по-українськи

750 Stuyvesant Avenue, Irvington, NJ 07111
Tel. (973) 372-5007 • Fax: (973) 372-0100

ОКРУЖНА УПРАВА ВІДДІЛІВ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ
з нагоди
75-ЛІТТЯ СУА
запрошує громаду на доповідь

ІРИНИ КУРОВИЦЬКОЇ – голови СУА та
НАДІЇ ШМІГЕЛЬ – референтки суспільної опіки СУА

„Спостереження праці Союзу Українок в Україні, Фінляндії та Бразилії“.

Доповідь відбудеться
в неділю, 1 жовтня 2000 р., о год. 2-й по пол.
в приміщенні НТШ, 63 4th Ave., New York, NY

Перед програмою – товариська зустріч, чай, кава і солодке.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ
запрошує своїх членів та українську громаду
на засідання круглого стола

**„УКРАЇНІСТИКА НА МІЖНАРОДНИХ
НАУКОВИХ КОНГРЕСАХ“**

У круглому столі візьмуть участь такі науковці:
**АНТОНІНА БЕРЕЗОВЕНКО, ТОМАС БІРД, МИРОСЛАВА ЗНАЄНКО,
ЛЕВ РУДНИЦЬКИЙ, МАРТА ТРОФИМЕНКО, УЛЬРІХ ШВАЄР**

Після дискусії з повідомленням про сучасний стан українознавчих студій в
Німеччині виступить д-р Ульріх Шваєр, директор Інституту слов'янських студій в
Університеті ім. Людвіга Максиміліана в Мюнхені.

Засідання відбудеться
в суботу, 23 вересня 2000 р., о год. 5-й веч. в будинку НТШ
за адресою: 63 Fourth Ave., New York, NY 10003

МЕНОР КОЛЕДЖ У ДЖЕНКІНТАВН, ПА.
влаштовує

**23-й УКРАЇНСЬКИЙ
РІЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ СОУК**

у неділю, 1 жовтня 2000 р. від полудня до 5:00 веч.
в кампусі коледжу.

Атракцією фестивалю будуть:
покази вмінь майстрів українського мистецтва
традиційні страви
і дитячий ярмарок: гри, змагання, їзда на кониках
і мистецькі роботи.

Участь в програмі беруть:
група бандуристів „Срібні струни“, „Черемш“, танцювальний ансамбль „Весна“,
музичний ансамбль „Львів'яни“, школа танців „Барвінок“,
танцювальний ансамбль „Волошки“ і школа танців „Волошки“.

Вступ 5:00 дол. для дорослих, 1:00 дол. для дітей.

Паркування безплатне.

Фестиваль відбудеться без уваги на погоду.

По додатковій інформації слід телефонувати
(215) 885-2360

SPUTNIK GLOBAL TELECOMMUNICATIONS CORP.
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА НЕЗАЛЕЖНА АГЕНЦІЯ

ПРОПОНУЄ

DIAL ALL DAY FOR THE UNA !

- Чи ви телефонуєте на далеку відстань?
(Як в США, так і за кордон).
- Чому не заощадити гроші на ваших розмовах і одночасно підтримати пресовий фонд The Ukrainian Weekly.
- Вам не потрібно змінювати свою телефонну компанію для того, щоб брати участь в цьому.
- Пропонуємо скористатися послугами нашої компанії. Тільки наберіть 1-800 номер.
- З кожним вашим дзвінком наша організація буде виділяти кошти на пресовий фонд The Ukrainian Weekly.

**УКРАЇНА – ЛИШЕ ЗА 29.9 Ц/ХВ
ПО АМЕРИЦІ – ЛИШЕ ЗА 7.9 Ц/ХВ**

ТЕЛ. 1-888-900-UKIE

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!
**І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦЬЙ
ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ
БАТЬКО-СОЮЗ!**

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

**9.75% VISA
BALANCE TRANSFER**

TRANSFER YOUR OUTSTANDING BALANCES
to a Rochester Ukrainian Federal Credit Union
LOW INTEREST CREDIT CARD

Don't pay more than you have to. Call one of our service representatives and
find out how you can consolidate your credit cards and receive significant
savings with our low rate VISA card

*Only on new balance transfers, July 1, 2000 - November 30, 2000 for qualified members.

УКРАЇНЬСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА

824 Ridge Rd. East Rochester NY 14621
(716) 544-9518 • Fax (716) 338-2980
Toll Free (877) 968-7828 • www.rufcu.org

УПРАВА ВІДДІЛУ ОУА “САМОПОМІЧ” в Нью-Йорку

повідомляє членів, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ

відбудуться

**в суботу, 30 вересня, 2000 р.
о год. 2-й по пол.**

в домівці Товариства в Нью-Йорку
при 98 Друга авеню

Ласкаво просимо заздалегідь вирівняти членську вкладку.

НАТАЛІЯ ДУМА, голова

Mrp ОЛЕКСАНДЕР МОТИЛЬ, секретар

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ БОСТОН

— відбудуться —

в неділю 17 вересня 2000 р., о год. 2-й по пол.

в залі Української Православної Церкви св. Андрія
24 Orchard Hill Road, Jamaica Plain, Boston, MA.

В нарадах повинні взяти участь секретарі, організатори, відділові урядовці,
члени управи округи та делегати 34-ої Конвенції наступних Відділів:

178, 238, 307, 374

Організаційні наради призначаються для поширення знання наших секрета-
рів та організаторів. В програмі нарад – організаційна ділянка, перегляд
нових союзних забезпечених продуктів та пропозицій до змін статуту
УНСоюзу.

У нарадах візьме участь:

Марта Лиско, Головний секретар УНС

Голова Округи – **Лариса Діак**

Секретар – **Юлія Лозинська**

Касир – **Дмитро Мельник**

Почесний Голова Округи – **Володимир Гетьманський**

Колишня Головна Радна – **Анна Ремік**

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ – ДІТРОЙТ, МИШ.

— відбудуться —

в суботу, 30 вересня 2000 р., о год. 10-й ранку
в Українському Культурному Центрі

26601 Ryan Rd., Warren, Mi.

В нарадах повинні взяти участь секретарі, організатори, відділові урядов-
ці, члени Управи Округи та делегати 34-ої Конвенції наступних Відділів:

20, 82, 94, 146, 165, 174, 175, 183, 292, 303, 309, 341

Організаційні наради призначаються для поширення знання наших секрета-
рів та організаторів. В програмі нарад – організаційна ділянка, перегляд
нових союзних забезпечених продуктів та пропозицій до змін статуту УНСою-
зу.

В нарадах візьмуть участь:

Уляна Дячук – Предсідник УНСоюзу
Тарас Шмагала, мол. – Радний УНСоюзу

Голова Округи – **д-р Олександр Серафін**

секретар – **Роман Лазарчук**

касир – **Ярослав Базюк**

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ Округи Баффало

— відбудуться —

в суботу, 16 вересня 2000 р., о год. 2-й по пол.
в залі Українсько-Американського громадського центру
205 Military Road, Buffalo, NY

В нарадах повинні взяти участь секретарі, організатори, відділові урядовці,
члени управи округи та делегати 34-ої Конвенції наступних відділів:

127, 304, 360

Організаційні наради призначаються для поширення знання наших секрета-
рів та організаторів. В програмі нарад – організаційна ділянка, перегляд
нових союзних забезпечених продуктів та пропозицій до змін статуту УНСо-
юзу.

У нарадах візьме участь:

Марта Лиско, Головний секретар УНСоюзу

Голова Округи – **Осип Гаврилюк**

секретар – **Василь Сивенький**

Касир – **Марія Боднарська**

почесний голова Округи – **Роман Конотопський**

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ – РОЧЕСТЕР, Н.Й.

— відбудуться —

в суботу, 30 вересня 2000 р., о год. 2-й по пол.
в приміщенні школи св. Йосафата
940 East Ridge Rd. East, ROCHESTER, N.Y.

В нарадах повинні взяти участь секретарі, організатори, відділові урядовці,
члени управи Округи та делегати 34-ої Конвенції наступних Відділів:

66, 217, 285, 316, 343, 367, 437

Організаційні наради призначаються для поширення знання наших секретарів та ор-
ганізаторів. В програмі нарад – організаційна ділянка, перегляд нових союзних за-
безпечених продуктів та пропозицій до змін статуту УНСоюзу.

У нарадах візьме участь:

Марта Лиско, Головний секретар УНС

Голова Округи – **Христина Дзюба**

секретар – **Ірена Гросман**

касир – **Анна Андрус**

почесний голова Округи – **Петро Дзюба**

Розпочніть навчальний рік на 5 з плюсом!

П'ять хвилин безкоштовної розмови - одна з 5-ти причин надіслати грошовий переказ через Вестерн Юніон з США в Україну:

2. за лічені хвилини

3. зручно

1. надійно

4. не потрібно мати рахунок в банку

5. 5-хвилинний безкоштовний дзвінок в Україну

Знову школа! Найкращий час потурбуватися про своїх близьких. Переказуючи гроші через Вестерн Юніон з США до Східної Європи, ви зможете тепер не лише допомогти своїм рідним і друзям забути про численні фінансові проблеми, але й отримати задоволення від безкоштовної розмови з ними по телефону. Кожного разу, коли Ви надсилаєте гроші через Вестерн Юніон з 10 вересня до 10 жовтня 2000 року, Ви зможете поговорити по телефону з рідними у Східній Європі безкоштовно протягом 5 хвилин.

Вестерн Юніон - це начебто Ви самі передали гроші до рук своїм близьким.

Детальна інформація за телефоном:

1-800-799-6882

Ми говоримо українською мовою

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER

Найшвидший спосіб переказати гроші по всьому світу^{SM}

Умови дійсні для осіб, які мешкають у США. Ця пропозиція дійсна тільки в окремих представництвах Вестерн Юніон, які приймають участь в акції, і проводиться лише з 10 вересня до 10 жовтня 2000 року. ©2000 Western Union Holdings, Inc. Всі права застережені. Назва Вестерн Юніон, дизайн, а також торгові та сервісні марки є власністю Western Union Holdings, Inc., зареєстровані і/чи використовуються у США та в багатьох інших країнах. Телефонні послуги надаються компанією PT-1 Communications, Inc. у відповідності до тарифів, узгоджених з відповідними урядовими агентствами.

РЕКЛАМА • ОГолошення • Повідомлення • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Моргеджові позики!
На вигідних умовах та
низьких відсотках!
Без спеціальних оплат!

в
Українській Кредитовій Кооперативі
САМОПОМІЧ НЮ ЙОРК

За дальшими інформаціями, звертайтеся до нас особисто, телефонічно, факсом або електронною поштою.

Ми завжди готові допомогти Вамі фінансові потреби.

SELF RELIANCE NEW YORK

Federal Credit Union

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251 E-mail: SRNYFCU@aol.com

OUTSIDE NYC CALL TOLL FREE: 1-888-SELFREL

www.selfreliance.org

ЮНІОНДЕЙЛ

226 Uniondale Ave.
Uniondale, NY 11553

Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

ФІЛІ:

АСТОРИЯ

32-01 31 Avenue
Astoria, NY 11106

Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

КЕРГОНКСОН

23 Main Street
Kerhonkson, NY
12446

Tel: 914 626-2938
Fax: 914 626-8636

Parcels To Ukraine
Пачки в Україну

Dnipro

26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(810) 759-6563

Ukrainian Gift Shop

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212
(313) 892-6563

STANDARD FOOD PACKAGES • Стандартні харчові пачки

PARCEL #1 – \$34.00

3 lbs. Coffee • 5 lbs. Macaroni
10 lbs. Sugar

PARCEL #2 – \$28.00

1 Case - Ramen Noodles
5 lbs. Macaroni
8 Cans - Tuna Fish

PARCEL #3 – \$30.00

1 Box - Powdered Milk
2 lbs. Vegetable Shortening
8 lbs. Flour

PARCEL #4 – \$34.00

2 lbs. Ham • 200 Tea Bags
20 lbs. Rice

PARCEL #5 – \$34.00

2 lbs. Ham • 1 Bag Apricots
20 lbs. Rice

PARCEL #6 – \$31.00

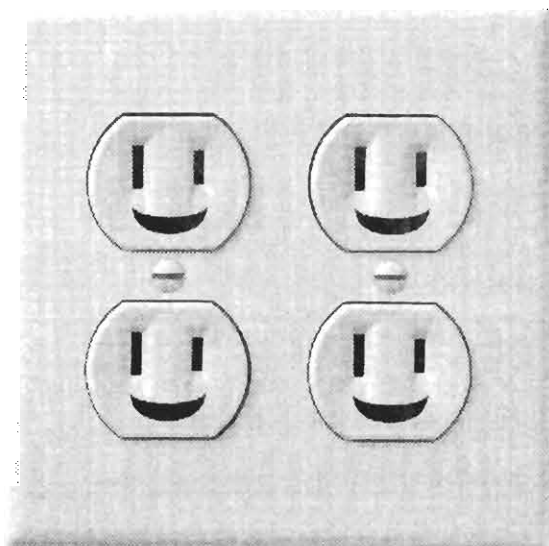
2 - 40 oz. Peanut Butter
6 Cans Peaches
5 lbs. Macaroni

PARCEL #7 – \$35.00

4 lbs. Spaghetti Sauce
64 oz. Olive Oil • 8 Cans Peas

PARCEL #8 – \$28.00

1000 Aspirin
12 Bars - Hand Soap
3 Tubes - Toothpaste

Ми з радістю відповімо на всі Ваші запитання щодо енергії. Особисто.

Сьогодні, коли у Вас багатий вибір щодо енергопостачання, PSE&G знає, наскільки для Вас важливо мати потрібну інформацію, щоб прийняти найкраще для себе рішення. Тому ми інформуємо Вас там, де Ви живете, де є Ваша громада.

Якщо у Вас є питання про вибір енергопостачання, завітайте до павільону PSE&G Energy Choice під час оголошеної тут події. Або просто зупиніться для перевірки своїх знань в енергопостачанні і запишіться на виграш великих призів.

Коли справа йдеться про програму New Jersey Energy Choice, PSE&G завжди з Вами. Де б Ви не були.

The Slovak Heritage Festival
PNC Bank Arts Center,
Holmdel, NJ

September 24th

10:00 - 18:00 Незважаючи на погоду.

1-877-NJ5-5678

PSE&G

Local Consumer Education Program

Це повідомлення вам доставила компанія PSE&G в співробітництві з New Jersey Citizen Action • American Association of Blacks in Energy - NJ Chapter Association for Children of NJ • Center for Non-Profit Corporations • Community FoodBank of NJ • Community Health Law Project • Hispanic Directors Association of New Jersey • New Jersey Community Action Association • NJ NAACP State Conference of Branches • NJ State Council of the Urban Leagues United Way of Essex & West Hudson • Rutgers, The State University of New Jersey

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ,
22 ВЕРЕСНЯ 2000 р.

Пасейк, Н. Дж. Місячні збори 42 Відділу Товариства ім. Тараса Шевченка відбудуться о год. 7-й веч. в УНДомі, при 237 Норе Ave. На зборах будуть порушені важні справи, тому участь членів є побажана. - Варвара Тижбір, рекр. секр.

ДРУКАРНЯ
COMPUTOPRINT CORP.

МАРІЯ ДУПЛЯК - власник

Виконуємо друкарські роботи

- ❖ книжки
- ❖ журнали
- ❖ брошури
- ❖ коверти, канцелярні друки
- ❖ візитівки
- ❖ весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

Володимир Барагура
КАЛИНОВИЙ МІСТ

Мистецьке оформлення
Зеновія Онишкевича

220 стор., ціна: \$12.00, порто: \$1.00

Мешканців стейту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

Замовляти:

СВОБОДА BOOK STORE
P.O. Box 180, 2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Найбільша в світі українська висилкова фірма Висилаємо в Україну, країни СНД та Східної Європи

3 нагоди 10 років заснування велика знижка на товари та послуги

➔ **ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ**

Україна

➔ **ПАКУНКИ**

- ГАРАНТОВАНО
- КОНФІДЕНЦІЙНО

Доручаємо долари
особисто в руки

до **4** днів

*Експрес
24 години*

**ЗАВЖДИ
НАЙНИЖЧІ
ЦІНИ**

- НАЙШВИДША ДОСТАВА
- НАДІЙНИЙ СЕРВІС

Безкоштовно відбираємо пакки
з хати за посередництвом UPS

Всі довідки за тел: **1-800-361-7345**

Більше 700 тисяч вдячних клієнтів!

МІСТ MEEST

10

*років разом
з громадою*

#1

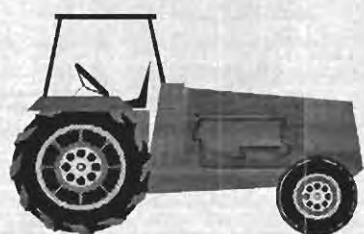
*в США та
Канаді*

Свій до свого по своє!

➔ **НОВИЙ КАТАЛОГ НА ТОВАРИ І ТЕХНІКУ**

➔ **ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ**

- НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
- ВЕЛИКИЙ ВИБІР

до **35%**
ЗНИЖКИ

Доставка
від **1** до **4**
тижнів

- ВЕЛИКИЙ ВИБІР
- ЯКІСНІ ПРОДУКТИ

За безкоштовним каталогом телефонуйте: **1-800-361-7345**

Найнижчі ціни, найкращий сервіс тільки у фірмі «МІСТ»

Щохвилиний комп'ютерний
контроль за виконанням
Вашого замовлення!

На кожне замовлення даєм
письмове підтвердження
від отримувача

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ ФІРМИ «МІСТ» У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Rd.
Toronto, ON M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032
1 (800) 361-7345

MEEST - AMERICA
817 Pennsylvania Ave.
Linden, NJ 07036
Tel.: (908) 925-5525
1 (800) 288-9949

MEEST-KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 489-9225
1 (800) 527-7289

MEEST-CALIFORNIA
500 E. Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.: (818) 547-4910

MEEST-ALBERTA
10834 97 Street,
Edmonton, AB T5H 2M3
Tel.: (403) 424-1777
1 (800) 518-5558

Для кращої обслуги клієнтів маємо понад 250 агентів у Північній Америці.
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: **1 -800-361-7345**

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Air Ukraine **UZBEKISTAN airways**

"UZBEKISTAN AIRWAYS" та "AIR UKRAINE"
ВИКОНУЮТЬ СПІЛЬНІ БЕЗПОСАДКОВІ ЛЕТИ

НЬЮ-ЙОРК – КИЇВ далі до ТАШКЕНТУ

на літаку БОІНГ-767-300

**В П'ЯТНИЦІ І НЕДІЛІ,
а від 6 червня і у ВІВТОРКИ**
з летовища Кеннеді-термінал 4 East

За довідками телефонувати:
"UZBEKISTAN AIRWAYS":

1-212-489-3954 (бюро)
1-212-245-1005 (резервування квитків)
1-718-244-0248 (вантажі)
1-718-244-0251 (вантажі, факс)

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

0.59
за фунт

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну та з України, зробити візи до України. До вибору 99 візців хусток! Телефонні картки: 60 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ 698 Sanford Ave
Tel. 973-373-8783
888-339-4776

CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave
Tel. 973-916-1543

PHILADELPHIA 1801 Cottman Ave
Tel. 215-728-6040

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036 **(908) 925-0717**

ПАЧКИ В УКРАЇНУ
БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬШУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ

КОРАБЛЕМ мін. 10 фунтів	ЛІТАКОМ 2 - 3 тижні мін. 10 фунтів	ДОЛЯРИ Висилка та доставка	ЕЛЕКТРОНІКА 220 В
-----------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------

ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ до Західної України

10% OFF
З ЦИМ КУПОНОМ

ТІЛЬКИ У НАС!
ВСІ ХАРЧІ З АМЕРИКАНСЬКИХ КРАМНИЦЬ

ВІДПРАВКА КОМЕРЦІЙНИХ ВАНТАЖІВ

Є ШИРОКИЙ ВИБІР ПАКУНКІВ ВІД \$88 ДО \$248

SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA

Пакунки

Door to door delivery of packages, letters

Пачки з продуктами
Food parcels

Грошові перекази
Money transfers

Кур'єрські послуги

Courier service

Комерційні вантажі
Commercial shipments

Туристичні послуги
Travel services

Ми доставляємо:
в Україну
Росія, Білорусь,
Литву, Латвію
Естонію,
Грузію, Вірменію
Азербайджан,
Казахстан, Киргизію,
Узбекистан

We deliver to **Ukraine**
Russia, Latvia, Estonia, Georgia
Armenia, Uzbekistan
Azerbaijan, Kazakhstan.

Air - Avia **Sea - Морем**

Доставка до адресата

Пересилка грошей
Швидко
Надійно
Конфіденційно
Money delivered
Quickly
Reliable
Personally

By Western Union

Наші гарантії:
фотографія отримувача

Each parcel is hand delivered and receipt confirmed by photo of the recipient.

Дзвоніть! Ми завжди біля вас та разом з Вами!

За інформацією звертайтеся

ЗАБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ

Toll free: (877) UPI-POST
(877) 804-7078
(201) 313-3630
348 Lawton Avenue • Cliffside Park, NJ 07010

For information contact

PICK UP

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСТОРАН „STAGE“

Східно-європейська кухня:

- ❖ снідання,
- ❖ обіди,
- ❖ вечері.

Відкритий
від понеділка до
суботи від
7-ої ранку до 9:30 веч.

128 2-га авеню між 7-8 вул. в Нью-Йорку
тел.: (212) 473-8614

• НА ПРОДАЖ •

В центрі Львова, недалеко університету, продається 2-кімнатне помешкання. Загальна площа 52 м², житлова площа 34 м². 3-й поверх, кімнати відокремлені. Телефон, вода – круглодобово. Ціна 12,000 дол.
Тел.: (508) 788-6390

Автор **МИКОЛА БІЛОУС** продає книгу
„СІНО НА СІНІГУ“
про природу України.
212 стор. Українська мова. Ціна з пересилкою 9 дол. Чеки пересилати на:
**Mikola Bilous, 7512 Saint Tropez Way,
Sacramento, CA 95842**

• ПРАЦЯ •

Жінка середнього віку
пошукує працю по догляду
за особою старшого віку
Тел.: 732 238-2268

Потрібна українка до опіки 2-ох дітей і
легкої домашньої праці в Нью-Джерсі,
5 днів в тижді. Окрема кімната.
**Тел.: (718) 854-8030 веч.
(908) 629-8148 вдень**

**ЙОСИФ
КУПЧАК**

ВЛАСНИК

**JOSEPH
MEAT MARKET**

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
Tel: (732) 442-4660

**Повна фінансова обслуга в нашій філії
у Джерзі Ситі, Н. Дж.**

558 Summit Ave., Jersey City, NJ (201) 795-4061

SELFRELANCE
Ukrainian Federal
Credit Union

Українська Федеральна
Кооперативна Каса
"САМОПОМІЧ"

Main Location: 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel (773) 489-0520 Toll Free: (888) 222-UKR1 (8571)

Link to Chicagoland's Ukrainian Community: www.selfreliance.com

**GOLDEN HARVEST
DELICATESSEN**

445 COAL ST., LEHIGHTON, PA 18235

(610) 377-1260

Найкращі в Пенсильванії європейські вироби:

- ❖ Ковбаса
- ❖ Паштетівка
- ❖ Вареники
- ❖ Голубці
- ❖ Мішанина
- ❖ Гарячі обіди. (Можна брати до хати).

Житній хліб, булки і бабки, свіжоспечені в нашій пекарні.

ВІДКРИТІ ВІД:

вівторка до суботи – 7:00 ранку до 6:00 веч.
в неділі – 8:00 ранку до 1:00 по пол.

УВАГА!

УВАГА!

**Члени Регіонального Об'єднання
„ЯРОСЛАВЩИНА І ЗАСЯННЯ“**

Якщо Ви вже давніше заплатили за другий том нашого збірника, просимо
вислати свою теперішню адресу до голови Об'єднання, а він вам вишле
наші нові видання без додаткових оплат.

Адреса голови:

Dr. Petro Wyhinny, 2235 W. Rice St., Chicago, IL 60622

**СТАНІЦЯ БРАТСТВА КОЛ. ВОЯКІВ
І-ОІ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА
ТА ОСЕЛЯ ІМ. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА В ЛІГАЙТОНІ, ПА.**

щиро запрошують українських комбатантів
та все українське громадянство на

**ТРАДИЦІЙНЕ ПЕЧЕННЯ
БАРАБОЛІ**

яке відбудеться

в суботу, 23 вересня 2000 р.
на оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, Па.

Початок імпрези о год. 4-ій по пол.

Початок забави о год. 9-ій веч.

Грає знаменита оркестра з України „ДНІПРЯНИ“.
Смачний буфет у заряді в.ш. Пань. Гарні несподіванки.

УПРАВА СТАНІЦІ БРАТСТВА КОЛ. ВОЯКІВ
І-ОІ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА
ТА ОСЕЛЯ ІМ. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА

Selfreliance UA

Federal
Credit
Union

Самопоміч UA

Кредитова
Спілка

Маємо!

**PRIME RATE*
HOME EQUITY LINE OF CREDIT
і Другий Моргедж**

Коли потрібно
трохи ремонтувати!

* Prime Rate (згідно звітам у Wall Street Journal)
- 10 років можна вибрати гроші / 15 років сплачувати
- рати змінюються двічі на рік - у січні та у липні
Дзвоніть до позичкового відділу за подробицями

AMERICA'S
CREDIT UNIONS™
Where people are worth more than money.™

**Ви і Кредитівка
Яка чудова спілка!**

Newark, NJ (973) 373-7839 • www.selfreliance.org • Parsippany, NJ (973) 451-0200

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ШИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО БАТЬКА

бл. п.

РОМАНА МРИЦА

та

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ НАШОЇ НЕЗАБУТНЬОЇ, УЛЮБЛЕНОЇ МАТЕРІ

бл. п.

НІНИ МУДРИК-МРИЦ

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СВ. ЛІТУРГІЯ

в понеділок, 25 вересня 2000 р., о год. 6:30 веч.

в церкві св. о. Миколая в Торонто.

Про молитви та ласкаву участь просить родина Покійних

В ТРЕТЮ ДУЖЕ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
відходу від нас у вічність дорогого і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА І ВУЙКА

бл. п.

ВОЛОДИМИРА ОБУЩАКА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в середу, 20 вересня 2000 р.,

о год. 10-й ранку

в українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла,
1013 Факс Чейс Ровд, Дженкінтаун, Па.;
в катедральному соборі, Івано-Франківськ, Україна.

Рідних, приятелів і знайомих про пам'ять і молитви
за спокій душі Покійного просять:

дружина – СТЕФАНІЯ
дочка – ВІРА

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 8 вересня 2000 р.
відійшов у вічність на 80-му році життя наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

інж. ЮРІЙ ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 11 вересня в похоронному заведенні
Congru Funeral Home, Bound Brook, NJ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – у вівторок, 12 вересня з української православної
церкви в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. на цвинтар св. Андрія Первозваного.

Залишені в глибокому горі:

дружина – МАРИНА
доньки – НАТАЛІЯ з синами ВІКТОРОМ та ЮРІЄМ
– ІРИНА з чоловіком ЮРІЄМ та доньками
РОКСАНОЮ та ЛАРИСОЮ
швагер – БОГДАН СІЛЕЦЬКИЙ з дружиною і синами
та родина – КОБЗЯРІВ

Вічна йому пам'ять!

Замість квітів прохання родини складати датки на:

Children of Chernobyl Relief Fund,
272 Old Short Hills Road, Short Hills, NJ 07078

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 10 вересня 2000 р.
відійшла від нас по довгій недужі в Божу вічність, прийнявши
Святі Тайни наша найдорожча ДРУЖИНА, БРАТОВА й ТЕТА,
серце якої було налите любов'ю та жертвенністю

бл. п.

ОЛЬГА ТАНСЬКА

з дому БАЧИНСЬКА

нар. 2 травня 1907 р. в Тернополі, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться 18 вересня 2000 р. по перевезенню тіла
бл. п. Ольги з Тусон, Арізона до церкви св. Архистратига Михаїла в Дірборн, Миш.
і після св. Літургії та Панахиди буде поховане на цвинтарі св. Томи в Енн Арбор,
Миш.

Залишила горем опечалену родину:

мужа – МИХАЙЛА ТАНСЬКОГО
сестрінку – ЛЮБОМИРУ ЧАПЕЛЬСЬКУ з мужем ОРЕСТОМ
і доньками ЛІДІЄЮ, ДАРІЄЮ та МАРТОЮ з родинами
сестрінка – о. диякона ЮРІЯ МАЛАХОВСЬКОГО з дружиною
ЗОРІЄЮ й доньками КАТРІЄЮ з мужем ГРИГОРІЄМ,
і СОФІЄЮ
та ближчу і дальшу родину в Америці, Франції і в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у Філадельфії, 6 вересня 2000 р.,
відійшов на Вічну Ватру

бл. п.

пл. сен. довір'я

ВОЛОДИМИР КРІЛЬ

Лісовий Архидідько „Крило“.

Нар. 19 липня 1927 р. в Чехословаччині.

Під час військової служби в Армії США брав участь у корейській війні, де був по-
ранений. Опісля осів у Філадельфії і став активним членом пластової станиці,
кілька разів був вибраний членом Станичної Старшини.

Член Великого Племені „Лісові Чорти“ від 1974 р., число реєстру 367, член Ради
Стану Старої Фамілії в 1978-80рр.

Висловлюємо наше найщиріше співчуття дружині ЛІДІ та дітям.
Пам'ять про нього буде завжди з усіма нами, а в Лісовій Примудрості,
в Таїнствах Творця усього видимого і невидимого він – вічний.

3-ІЙ КУРІНЬ УСП І УПС „ЛІСОВІ ЧОРТИ“

Ділимося сумною вісткою, що 4 вересня 2000 р.
на шістдесят другому році життя, після довгої недуги,
відійшла у вічність ДРУЖИНА, МАТИ, БАБУСЯ

бл. п.

ПАРАСКА ТУРКАЛО

(ЗАВЕРТАЙЛО)

ПАРАСТАС відбувся в середу, 6 вересня в похоронному заведенні Музики в
Чикаго, Ілл.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 7 вересня 2000 р. на цвинтарі св. Андрія в Блу-
мінгдейл, Ілл.

В глибокому смутку залишені:

чоловік – ЗИНОВІЙ ТУРКАЛО
син – ЮРКО ЗАВЕРТАЙЛО з дружиною МЕРІ і внучками
МАДЛЕНОЮ і КАТЕРИНОЮ
доньки – ОРИСЯ КУРБАТОВ з чоловіком КОНСТАНТИНОМ і
внуком ФЕДОРОМ
– ЛАРИСА БЛИЗНЮК з чоловіком АНДРІЄМ
сестра – ГАЛИНА ГРУШЕЦЬКА з чоловіком ДМИТРОМ
і доньками ОРИНОЮ, МАРИНОЮ і КАЛИНОЮ
близька і дальша родина в Канаді і Україні.

Вічна їй пам'ять!

Родина просить, замість квітів, жертвувати
на стипендійний фонд Союзу Українок Америки.

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЇСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ
ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ
СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА
В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

В ДРУГУ
БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
СМЕРТИ

бл. п.
**МИХАЙЛА
КУРИЛЯКА**

2 жовтня 1909 р. – 2 вересня 1998 р.

буде відправлена
**ПОМИНАЛЬНА
СЛУЖБА БОЖА**

в понеділок, 2 жовтня 2000 р., о год. 8:30 ранку

в українській католицькій церкві Богоявлення.

Друзів, приятелів та знайомих
просимо згадати Покійного в своїх молитвах.

Дружина НУСЯ і син РОМАН
St. Petersburg, FL

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та з українським громадянством, що в середу, 16 серпня 2000 р., по довгій і тяжкій недугі, прийнявши Найсвятіші Тайни, спокійно відійшов у вічність, на 93-му році життя наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.
**мгр права
СТЕФАН ГАРАСИМОВИЧ**

нар. 25 жовтня 1907 р. в Дрогобичі

Покійний походив зі священничої родини та був провідним культурно-освітнім та релігійним діячем. Вже від дитинства співав у церковному хорі. Відтак провадив світськими і церковними хорами в Станіславщині та в Баварії. Від 1950 до 1996 р. був диригентом або хористом чотирьох церковних хорів Монреалю в Канаді. Замітне в церкві було його відповідне і належне відспівання „Апостола“ і „Вірую“. Не чужою була йому справа журналістики. Він був кореспондентом часописів „Новий Час“ у Львові, „Гомону України“ в Торонто та редактором „Бюлетеня Комітету Українців Канади“ в Монреалі. Праця з молоддю була його головним полем діяльності. В Галичині, зокрема, в Коломийському районі, він виховував молодь в націоналістичному дусі. Його вплив на молодь продовжувався в Монреалі, де він був директором „Рідної Школи“ впродовж 30-ти років. Також в цей час працював в організації СУМ. Був комендантом літніх таборів та організатором і диригентом мандоліново-гітарової оркестри. Тут він виховав своїх дітей та під час багатьох років велике число молоді Монреалю в любові до української пісні. Завдяки його впливу і праці появились в Монреалі молодечі ансамблі, між іншими „Рушничок“, якому він допомагав у виборі репертуару. Ці групи спопуляризували серед молоді Північної Америки українські народні та сучасні пісні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися з участю духовенства українських церков Монреалю та численної громади.

ПАНАХИДИ – 17 і 18 серпня 2000 р. в похоронному заведенні Alfred Dallaire Rosemount, Montreal.

ПОХОРОН – 19 серпня в день свята Преображення з католицької церкви Святого Духа на цвинтар Cote des Neiges в Монреалі.

В глибокому смутку залишилися:

дружина – СТЕФАНІЯ (з дому ОЛЕКСІВ)
діти – д-р ЮРІЙ з дружиною АНЕЮ та дітьми д-ром ПАВЛОМ з дружиною НАТАЛЕЮ, ОЛЕНКОЮ та МАРКІЯНОМ
– МАРІЯ ОЛИНЕЦЬ з чоловіком РОМАНОМ та з дітьми АНДРІЄМ і НАТАЛЕЮ
– АНДРІЙ з дружиною ЛАРИСОЮ та доньками ТАНЕЮ КУТАШ з чоловіком АНДРІЄМ, УЛЯНОЮ та РАЇСОЮ
– ОКСАНА ШТИК з чоловіком ЮРКОМ та з дітьми ПЕТРОМ, ТАМАРОЮ та МЕЛАНІЄЮ
швагер – ЕВГЕН ОЛЕКСІВ з родиною та ближча й дальша родина в Канаді, Америці, Англії та в Україні.

Вічна йому пам'ять!

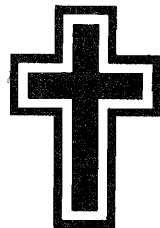
Сумно вразила нас вістка, що 12 серпня 2000 р. відійшов від нас

сл. п.
ІРЕНЕЙ ГАРАСИМЯК

колишній член хору „Думка“.

Складаємо родині і приятелям найщиріші вислови співчуття

УПРАВА І ЧЛЕНИ ХОРУ „ДУМКА“

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 6 вересня 2000 р. по прийнятті Найсвятіших Тайн, після довгої і важкої недуги відійшов на Вічну Ватру найдорожчий наш МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І ШВАГЕР

бл. п.
ВОЛОДИМИР КРІЛЬ

нар. 19 липня 1926 р. в м. Ліську, Україна

ПАРАСТАС відбувся у похоронному заведенні Насевичів при Бравн і Поплар вул. у Філадельфії, в п'ятницю, 8 вересня 2000 р., о год. 7-й веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – в суботу, 9 вересня 2000 р. у катедрі Непорочного Зачаття, а згодом на кладовищі св. Марії на Факс Чейсі в Дженкінтаун, Па.

У глибокому смутку залишені:

дружина – ЛІДІЯ
доньки – МАРТА з мужем ТАМОМ і дітьми ХРИСТЕЮ і ПАТРИКОМ
– ВІРА з мужем ЕДДІ і дітьми МИХАСИКОМ і БРИТАНІ
– АЛЕКСАНДРА з мужем ДЖОВ і дітьми НИКОЛ, РЕЙЧЕЛ і САРОЮ
син – АДРІАН з дружиною РОМОЮ і сином ХРИСТОФОРМ
ближча і дальша родина в США і Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього, у четвер, 7 вересня 2000 р. в Чикаго, відійшов від нас у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ВУЙКО І ДІДУСЬ

бл. п.
БОРИС САВИН

Нар. 2 травня 1925 р. в Янові, Західна Україна, довголітній член церковного хору „Прометей“ при парафії свв. Володимира і Ольги.

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА були відслужені в понеділок, 11 вересня 2000 р. в похоронному заведенні Музики в Чикаго.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ розпочалися у вівторок, о год. 9:30 ранку з похоронного заведення, опісля тіло перевезено до собору свв. Володимира і Ольги, де був відслужений чин похорону. Тіло Покійного спочило на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.

Залишені в глибокому смутку:

дружина – ОЛЕКСАНДРА (з МАЛЮКІВ)
син – ЮРІЙ
дочки – НАДЯ з чоловіком ІВАНОМ ВІРХНЯНСЬКИМ і дітьми ВОЛОДИМИРОМ і ГРИГОРІЄМ
– ЛЯНА з чоловіком ТАРАСОМ БІЛИКОМ і дітьми ХРИСТИНОЮ і АДРІАНОМ
– ХРИСТИНА з чоловіком ДАРКОМ СЮТРИКОМ і сином ОЛЕКСАНДРОМ
сестра – ОКСАНА з чоловіком ПЕТРОМ ЦЯПАЛОМ
племінники – РОМАН ЦЯПАЛО з дружиною НЕНСІ
– АНДРІЙ ЦЯПАЛО
стриєчний брат – ТАРАС КУШНІР з дружиною ІНГОЮ і родиною
стриєчна сестра – ОКСАНА ПАКУШ з мужем ЕВГЕНОМ і родиною
родини – ЛЕСЯ ЮЗЕНІВ з синами РОМАНОМ і АНДРІЄМ з родинами
– СЛАВКО і ЮЛІЯ ВЕЛИКОПОЛЬСЬКІ з доньками ЛІДОЮ і ЛЮБОЮ з родинами
ближча і дальша родина в Україні і Канаді.

Вічна йому пам'ять!

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦІЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIVEMORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EYES: (908) 790-9240

PAGER: (973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075

Weichert Realtors®Ask About Weichert's
One-Stop Shopping Services**ARKA COMPANY**Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550**EUROPEAN WOODART CORPORATION**Потребує досвідчених майстрів з художньої
обробки дерева, а також художника-дизай-
нера з досвідом проектування та виготов-
лення меблів. Добра платня, цікава робо-
та, український колектив. Знаходиться
на соняшному півострові - Флорида.**Василь Бойчук**

Тел.: (904) 740-7740

або вечором 1 (407) 574-7796

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець
забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent**Ukrainian National Ass'n, Inc.**tel.: 732 583-4537 • fax: 732 583-8344
E-mail: matawan96@aol.com**ВАРКА БАЧИНСЬКА**
Професійний продавець
забезпечення УНС**BARBARA BACHYNSKY**
Licensed Agent**Ukrainian National Ass'n, Inc.**101 East 16th St., apt. 2E,
New York, NY 10003
tel.: 212-533-0919**МИХАЙЛО П. ГРИЦАК**
адвокатЗ КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н. Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel. (908) 789-1870; (732) 627-0517**ECONOMY AIRFARES****FREGATA TRAVEL**

Нью-Йорк/Київ - 730 дол. + tax

(round trip)

Нью-Йорк/Львів - 850 дол. + tax

(round trip)

420 дол. (one way)

Restrictions Apply

250 West 57 Street, #1211

New York, NY 10107

Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

CAPRICE CURLS

Beauty Salon

Call DARIA

122 First Ave.

New York, NY 10009

Phone: (212) 475-4507

відкрито
від понеділка
до суботи
від 8-ої ранку
до 6-ої по пол.**Фірма „КАРПАТИ“**Переробляє хати, півниці, направляє да-
хи, виконує цементні праці, переробляє лаз-
нички, малює назовні і всередині. вико-
нує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: (718) 937-6821
Beeper (917) 491-6150**ФІРМА ЄВШАН**пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки
Замовляйте новий каталог на 2000 рік!
Тел.: 1-800-265-9858**ФІРМА „МІСТ“**Забираємо посилки
з вашого дому 24 години

Україна - найнижчі ціни!

(973) 460-4302 • 1-888-633-7853

APON

VIDEO TAPES • COMPACT DISCS

AUDIO CASSETTES

NEW FROM UKRAINE

WRITE OR CALL

APON MUSIC, P.O. BOX 3082

LONG ISLAND CITY, NY 11103

718-721-5599

We convert video from European to
American and Vice-A-Versa**UKRAINE-PAC**
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service**АДВОКАТ****ЯРОСЛАВ**
КУЗЕМЧАККОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатнаОплату беремо лише після виграти процесу
про відшкодування**А ТАКОЖ:**

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013

(973) 773-9800

КАРПАТИ

Export-Import

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105

1-800-265-7189

Fax (416) 761-1662

e-mail: nsemczys@aol.com

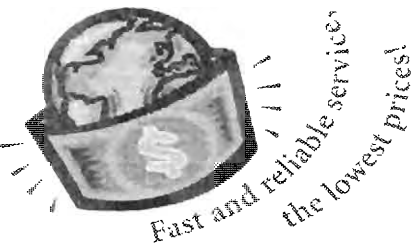
КАРПАТИ**TRAVEL**

Пам'ятайте, як посилати чи літати - то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

протягом кількох хвилин

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Європи

Швидко, надійно, за найнижчими цінами!**MONEY TRANSFERRING**

just in a few minutes!

Hand to hand delivery

to Ukraine, CIS and Eastern Europe

Для прикладу/For example:

Сума Amount	Оплата Fee	Сума Amount	Оплата Fee
\$100	\$12	\$1,000	\$65
\$200	\$20	\$2,000	\$110
\$300	\$27	\$5,000	\$210
\$500	\$40	\$10,000	\$390

Пропонуємо доставку до рук адресата за
додаткову оплату залежно від регіону.
Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення
та за детальнішою інформацією.Please call our office for the information about
optional Hand to Hand Delivery and how to send
Your Money Order.**Найкращі ціни
на квитки**

на всі авіалінії світу

**The Best
Prices on
All Airline Tickets**Запрошення до Канади та США
Invitations for Visitors to Canada and USAВізи до України, Польщі та Росії
Visas to Ukraine, Poland and RussiaМедичне забезпечення для відвідувачів у Канаді
Medical Insurance for Visitors in Canada**МИ ГАРАНТУЄМО:**Вчасну доставку пачок
та харчових наборів з каталогівДоставу до України
сільськогосподарської техніки**WE GUARANTEE:**Delivery of Parcels and
Food Packages from cataloguesDelivery of Agricultural
Equipment to Ukraine